

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un um. . 14 <
Pe o lună . 2.40 <

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
(și ADMINISTRAȚIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să inapo-
iază.

Noul triumf al maghiarilor față de Austria.

Zguduitorul știre despre puținul succes și multe pierderi, îndurate de partidul creștin social din Austria, a fost mult comentată zilele aceste. Și cu drept cuvânt, câtă vreme evenimentul acesta constituie un punct critic în situația de astăzi a monarhiei habsburgice. Partidul social creștin din Austria a fost în timpul din urmă un fel de regulator temut al echilibrului dintre cele două părți ale monarhiei. Lueger cu statul său major, era un factor hotărâtor în chestiuni comune și era un element esențial al majorității germane. Se zvonea chiar că viitorul monarh ar cultiva de pe acum planul unui rol mai însemnat al creștinilor-sociali în viitorul țării. În privința Ungariei partidul acesta avea să constituie o piedecă puternică în calea succeselor continue ale guvernelor maghiare. A combătut dârz cuceririle drepturilor naționale ale Maghiarilor în armata comună. A refuzat să facă concesii pe tărâmul autonomiei vamale și le-a pretins todeauna mai multe contribuții la budgetul comun. Indată ce a intervenit însă trista moarte a lui Lueger, urmașul acestuia la primăria Vienei, d. Neumayer, s'a dovedit ca o personalitate mult inferioară, când a făcut o vizită de înfrățire cu Ungurii la Budapesta. De-atunci în partidul creștin-social s'a pornit un curent de nemulțumire în privința șefilor, rămași să conducă moștenirea lui Lueger. Și re-

zultatul s'a văzut repede. La întâia alegere pentru Reichsrath, după moartea mareșef, moștenitori veseli au suferit o totală înfrângere și partidul va reprezenta în parlamentul viitor o forță mult mai puțin importantă în cumpăna vieții publice și mult mai puțin periculoasă față de preponderanța maghiară.

Din cauza aceasta, așa de luminoasă de altfel, este foarte natural, ca foile guvernamentale maghiare să jubileze. Guvernul dlui Khuen iarăși a avut enorm noroc în cariera sa. De-acum unul din dușmanii săi, care mai ales îl împedea în intrigile la Viena, nu mai are trecerea de înainte! Cunoscuții oratori creștin-sociali, cari își ridicau uneori la Viena glasuri violente în contra prerogativelor ungurești au amuțit și majoritatea socialisto-liberală, care va veni la putere, prin ultimile alegeri, nu va mai face dificultăți guvernului maghiar. Legile despre armată se vor vota foarte repede. Și chiar și opoziția din Budapesta, — înțelegem pe clericali, cari aveau și ei un sprijin în partidul social creștin, — se va îmblânzi și-și va schimba cu totul tactica față de guvern. Unele organe oficiale ne spun chiar că acum guvernul Khuen, în fața acestei schimbări din constelația partidelor austriace, speră chiar să obțină și o amânare *ad calendas* a legii votului universal.

Înțelegem mai ales, noi, naționalitățile, triumful acesta al Maghiarilor! Cu atât mai mult că el nu se potrivește numai față de Austria, dar mai cu seamă ne atinge și pe noi. Cu Lueger, se știe, noi Românii am simpatizat întotdeauna și sim-

patiile aceste se răsfărâgeau în mod firesc și asupra partidului său, mai ales după primirea ce ne făcuse pe vremea „Memorandumului” la Viena și după silințele, neobosite, ce Lueger își dădea, pentru încheierea unor bune legături dintre Austria și România. Și mai ne lega de partidul social creștin, nu numai motivul că frații noștri din Bucovina, au fost și, de nu ne înșelăm, sînt chiar o aripă extremă a acestui partid. Sunt și alte probleme directe de viitor ale Monarhiei noastre, ale căror resoane de stat ne-au impus d'apururea a păstra luptelor acestui partid un fel de simpatie de aliat. Creștinii sociali puteau fi priviți direct ca prietini ai cauzei naționalităților din Ungaria. Ziarele și revistele lor au luat totdeauna act de suferințele noastre și ne-au apărat în fața străinătății. Și lovitura ce au primit din pricina purtării șefilor lor, dismembrați, prin certuri și ambiții, ne atinge deaproape.

Evident, schimbările din Austria se vor repercuta și la noi și aceia, cari se vor plânge și se vor resimți mai tare de acele schimbări, vom fi noi, naționalitățile și în special noi Românii. Austria slăbită de aceste desbinări și crize de majorități, iese din rolul ei activ în conducerea destinului monarhiei și are destul de furcă în interiorul ei, decât să mai tulbure activitatea cuceritoare, de mână tare, a norocosului conte Khuen. Guvernul unguresc a câștigat enorm prin criza austriacă și noi, naționalitățile, am fost așa zicând estradați pe de-antregul!

Când pierzi un prietin, fie și de o spe-

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Reîntinerire.

De Adrian Corbul.

Vaporașul înaintează domol pe apele limpezi ale Senei, albăstrite de cerul senin de Iunie. Ne îndreptăm spre Suresnes, dar n'am eșit încă din Paris. Alexandru III împrăstie scânteii sub razele ferbinții de soare. Deoparte și de alta a fluviului, casele se înșiră în dosul castanilor înverziti; pe malul stâng, turnul Eiffel ne vine par'că într-o întimpinare, cu vârful pierdut în azur. Sub picioarele noastre valurile pleoșcăie lin, izbindu-se de pârreții vaporului.

Alături de mine, pe banchetă, doi domni își urmează vorba, începută se vede mai de mult.

— „...Da, simțiți cum vă apasă anii din ce în ce mai greu pe umeri, fiindcă nu știți să vă alungați din minte ideea timpului fugar — rostește cel mai în vîrstă dintre ei, un om ca de vre-o treizeci și cinci de ani cu ochii albaștrii și visători, cu mustățile și barba blondă, străbătută de fire argintii. — Vă lăsați a fi târiți fără încetare de șirul clipelor ce se scurg și nu știți să faceți halte în mersul neîntrerupt al vremii. Nu cunoașteți taina reîntineririi și de aceea suferiți.

Tovarășul său îi răspunse, scuturîndu-și capul cu melancolie:

— „Dacă ne-ar fi dat și nouă, oamenilor, să putem reîntineri așa cum reînfloresc copacii primăvara — ce fericire! Soarta noastră însă e mai aspră decât a castanilor, spre pildă

pe cari îi vedem defilând, colo, pe mal. Noi o singură primăvară avem: tinerețea. După ea nu ne putem aștepta decât la toamnă și la iarnă, până la mormânt...”

— „Te înșeli, îi răspunse prietenul lui cu un zîmbet blând. Și mulți se înșală ca tine. Este cât se poate de falsă credința după care am fi îndreptățiți să pizmum soarta pomilor și a plantelor de tot felul. De câte ori nu auzim strigându-se: „Ah! de-ar putea și omul înverzi primăvara!... De ce nu ne e dat și nouă să ne rîmproșăm seva în fiecare an?... Ah! florile!... Ah! copacii!...” Așa exclamăm, pe când în realitate natura e mai puțin părtinitoare decât ne place să ne închipuim. Natura ne-a hărăzit aceeași facultate de a reîntineri ca și copacilor, și după legile ei, copacii nu îmbătrînesc mai puțin decât noi...”

În clipa aceea, vaporul se opri lângă pontonul dela Passy. Mai mulți călători se îmbarcară, împraștiindu-se pe punte. Printre ei, și o femeie tânără, elegantă și frumoasă, care se aplecă peste balustradă, privind în jos, la valurile albastre ale Senei.

— „Aș fi tare curios să te aud explicându-ți paradoxul” — cuvîntă al doilea strein, aruncându-mi o privire și un zîmbet, ca și cum m'ar fi invitat să ascult și eu.

— „Nu, prietene, nu e nici un paradox în cele ce susțin, răspunse tovarășul său. Dar mai întâi de-mi voie domnul să-i cer o scînteie dela țigara dsale, ca s'o aprind pe a mea. — Și după ce-i întinsei țigara cu un salut ușor — Vă mulțumesc. Dar ce spuneam eu? Că oamenilor le e și lor dat să reîntinerescă întocmai ca copacii, de mai mulțori în viața lor, iar copacii, cu toate că înfl-

resc în fiecare an, nu îmbătrînesc mai puțin pe fiecare clipă... Lucrul acesta e limpede ca lumina care se resfrînge colo în Sena, făcînd-o să lucească ca o oglindă. Ei da, cine ar putea susține că cu cât trec anii, pomii rămân aceeași, neschimbați... Ei îmbătrînesc, dimpotrivă, și cu toată reînverzirea lor în fiecare April, ei se apropie tot mai mult de sfârșitul existenței lor — căci nici ei nu sunt eterni. Întru cât se deosebesc și de oameni în această privință?...”

— „Întru cât înverzesc în fiecare April, după cum spuseși, în vreme ce omul, odată trecută tinerețea lui nu mai poate reînflori” îi răspunse interlocutorul său.

Străinul cu barba blondă străbătută de fire argintii, tăcu câteva clipe, cu ochii lui albaștri și blonzi ațintiți pe grațioasa siluetă de femeie aplecată ușor peste balustradă. Apoi șopti cu glasul duios:

— „Ba da, avem și noi un mijloc să reînverzim de mai multeori în viață, chiar trecuți de-am fi de cea dintâi tinereță”.

— „Și cum se numește acest mijloc?” îl întrebă prietenul lui, foarte interesat, în vreme ce mă întorceam și eu spre dînsul, ca să-i aud mai bine răspunsul.

— „El se numește: *Iubirea*” șopti din nou străinul privind-mă cu un zîmbet timid.

— „Lămurește-mă!” rosti scurt interlocutorul său.

În clipa aceea vaporașul tăia domol undele liniștite ale Senei, între tîrmurii înalți și verzi, sămănați cu vile, ale Meudonului. De sus, soarele se oglindea în apă, cu o măreție de nedescris.

ranță atât de îndepărtată, datoria este să te reculegi. Când vezi că dușmanul tău și-a întărit așa de mult poziția, trebuie să te aștepti la vremuri grele! Și credința noastră aceasta este. Se abat vremuri grele pentru noi! Și dacă cei din fruntea noastră se vor purta ca fruntașii *postlugeriani*; dacă nu vor părăsi campania asta de mărunțișuri pentru interese individuale și nu vor pune frâu patimilor subomenești, de care dau probe în organul „autorizat”, pedeapsa împrejurărilor îi așteaptă! Din pilda social-creștinilor putem cu toții mult să învățăm și ea să ne fie un semn de alarmă pentru o grabnică cumintire de sus în jos.

O telegramă a dlui Nicolae Iorga.

D. N. Iorga, a trimis din Vălenii de Munte, către adunarea din Orăștie următoarea depeșă:

„Dacă pot avea vre-o putere, Vă rog și eu a face din adunarea dela Orăștie reînchegarea tuturor puterilor românești.”

N. Iorga.

La aceasta telegramă, organul autorizat al comitetului național face următoarele reflexii:

Mulțumim dlui N. Iorga din tot sufletul pentru acest nobil și românesc îndemn. Dorul tuturor Românilor de bine este acesta, căci tocmai acum stăm în pragul luptei decisive pentru chestiunea cea mare a reformei electorale. Nu este Român de omenie, care să nu dorească închegarea rîndurilor și reîntrarea tuturor în cadrele disciplinei partidului național român, fără de care disciplină conducerea luptei este absolut imposibilă. Comitetul național prin concluzul său din 6 Martie n. a. e., reprodus și în numărul nostru de ieri, a oferit posibilitatea reînchegării tuturor puterilor românești și am fi cei mai fericiti, dacă cei, pe cari îi privește, ascultând și sfatul unui astfel de bărbat, cum este dl Nic. Iorga, în sfârșit ar înțelege chemarea vremii și supunându-se aceluși concluz ar face posibilă împlinirea ferbintei dorințe a tuturor Românilor, reînchegarea tuturor puterilor românești. Noi din partea noastră pentru acest sfânt scop suntem gata la ori și ce jertfă.

Și în lumina aceea orbitoare, se părea că plutim pe valuri de aur topit și de diamante. Domnul cu barba blondă, vorbi cu glasul înăbușit, cu privirea ațintită pe mânerul de argint al bastonului său:

— „Cât îi plâng pe acei oameni cari nu știu să-și reînceapă tinereța de mai multe ori, împodobindu-și astfel viața cu mugurii dulci ai primăverii! Cât de jalnică trebuie să pară existența acelor cari dospesc fără încetare calea uniformă a vieții, pășind mereu înainte, fără halte cari să le dea iluzia că abia o pornesc la drum! Viața ar fi așa de frumoasă dacă am ști să ne închipuim că o reîncepem de-a capul de câteva ori! Dacă am ști rechema în sufletul nostru, cu aceeași putere, fiorii dulci ai tinereții, iluzia îmbătătoare a primei iubiri, cu fermecătoarea ei timiditate, cu alternanțele ei de zîmbet și de lacrimi, cu obsesia privirii din ochii iubiți! Dumnezeu ne-a dat iubirea ca un mijloc de eternă reîntinerire; ea este băutura magică pe care o căuta cu atâta frenezie Athostas, și pe care noi nu știm să o prețuim, căci facem din ea o povară, lăsând-o să se învechească, să-și piardă lustrul, să se prefacă în zdrențe, întocmai ca și cum, având o duzină de costume noi în dulapul nostru, ne încapăținăm să purtăm unul singur și mereu pe acelaș, până ce-l uzăm, până ce-l roadem la coate, până ce-i iese culoarea, până ce-l sfășiem bucată cu bucată. Așa că, în loc de a fi în totdeauna bine îmbrăcați—cum s'ar întâmpla dacă am purta rînd pe rînd cele douăsprezece costume — noi ne mulțumim cu unul singur, mereu acelaș, și care zdrențindu-se cu vremea ne dă o aparență searbădă și bătrînească...”

Cu alte cuvinte, să le dăm Casa „Tribunei”! „pentru acest scop sfânt sunt gata la orișice jertfă.”

Fundațiunea Dr. I. Mihu. Înainte cu un an, d. Dr. Ion Mihu, mare proprietar în Vinerea, a făcut o fundațiune de 25.000 coroane pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria.

Statutele fundațiunii au fost prezentate ministrului de interne spre aprobare. Cu ordinațiunea ministerială Nr.-ul 47.386, literale fundamentale au primit acum și această aprobare.

Intențiunile frumoase ale dlui Mihu sunt vrednice de laudă și recunoștință.

Domnul Branisce și adunarea dela Lugoj. Imediat după terminarea adunării dela Lugoj am avut o scurtă convorbire cu d. Dr. V. Branisce, în care dsa mi-a declarat că nu aprobă procedul oratorilor cari au dus și în adunare discuțiile noastre gazetărești. Aceasta am scris-o și la ziar și nu am pomenit nimic de „concluzele comitetului” cum se pare că crede d. Dr. V. Branisce în numărul din urmă al „Drapelului”. Acesta este adevărul.

Eugen Goga.

redactor la „Tribuna”.

Din Cameră. Ședința de azi s'a deschis în prezența unui număr neobișnuit de deputați. După ce în ședința de ieri deputații n'au fost în număr pentru a putea aduce hotăriri, guvernul a apelat la membrii partidului — cu deplin succes.

Raportorul comisiei financiare prezintă proiectul de lege despre apropiată. Camera hotărăște începerea discuției pentru mâine.

Se primește și în a treia citire proiectul de lege despre împrumutul Capitalei Budapesta.

Se intră apoi în discuția proiectului de lege prin care femeile sânt oprite dela munca de noapte în fabrici.

Congresul dela Carloviț. Alaltăieri s'a închis congresul bisericei sârbești în prezența comisarului regal, Rokonyi Gyula.

Kossuth și Magyarország. Intr'un număr recent al ziarului Budapest, Kossuth a scris un articol în care spunea: „Îmi închipui și așa putea crea un sufragiu universal, care în unele părți ale țării ar putea fi și secret și care să asigure pe vreme îndelungată aspirațiile îndreptățite ale națiunii ungurești și influența necesară a elementelor culte. Dar așa putea, tot cu această lozincă să'mi închipui o reformă care să sape groapa statului unguresc și națiunii noastre”.

Străinul își aruncă iar ochii pe tînăra femeie de lângă balustradă, care nu se mai uita la Sena, ci al' cărei chip palid și delicat era acum întors spre noi. Ți urmă:

— „De unde ne vine nenorocitul obicei de a ne închipui că trebuie să iubim o singură dată în viața noastră, să iubim veșnic pe aceea femeie, adică să purtăm într'una acelaș costum? Dar iubirea, când nu e reîncepută, se învechește, se uzează, se roade la coate, ca și hainele de pe noi când nu le schimbăm des. Ori cine își poate închipui că dacă Romeo s'ar fi căsătorit cu Julietta, dragostea lor, după câțiva ani de căsătorie, ar fi pierdut mult din farmecul ei poetic, întocmai ca un flacon de parfum lăsat destupat. Ceea ce ar rămânea în fundul acestui flacon n'ar mai fi lichidul fin și subtil de odinioară; aroma s'ar evapora și parfumul ar rămânea mai slab. E drept că iubind mereu pe aceeași femeie, dragostea noastră devine din ce în ce mai solidă, mai trainică, dar ea e făcută mai mult din obișnuință: poezia s'a evaporat!... Și noi nu mai reînverzim, ci înaintăm gravi și triști pe drumul vieții fără să ne mai uităm înapoi. În acest caz tinereța noastră a trecut pentru totdeauna, ea nu mai revine, și simțim pe zi ce trece cum îmbătrânim mai mult!... Ce melancolică situațiune!”

Vaporașul se opri la Saint-Cloud. Nici un pasager nu se urcă, nici unul nu se coboară. Străinul urmează:

— „Așa dar să reînverzim, să ne reîncepem tinereța, să iubim mai des, ca să avem această iluzie. Să uităm tot ce-am câștigat din trecut, ca experiență în iubire, să iubim din nou, cu aceeași

Ziarul autorizat al partidului iusthist, Magyarország, răspunde: „Kossuth are desăvârșită dreptate. Se poate face — și numai așa se poate — votul universal egal și secret în toate părțile țării, fără să se primejduiască interesele naționale ungurești și influința elementelor culte. Noi vrem doar să facem votul universal așa ca să săpăm cu el groapa neamului unguresc? E drept, s'ar putea și așa. S'ar putea împărți de pildă cu atâta nedreptate cercurile încât să primească naționalitățile majoritate, întocmai pe cum arondarea de astăzi favorizează într'un mod scandalos pe naționalități. Da, și noi așa vrem ca prin noua reformă electorală să se apere interesele naționale ungurești”.

Iată o nouă mostră a înțelegerii depline ce există între toate partidele ungurești în ceia ce privește supremația ungurească și noi mai „cooperăm” cu astfel de oameni.

Criza de cabinet din Austria.

Viena, 26 Iunie.

Un comunicat oficios publicat azi seară anunță că ministrul-președinte baronul Bienert a prezentat Maj. Sale demisia sa, care a fost primită. Baronul Bienert va fi înlocuit prin fostul ministru-președinte Gautsch, actualul președinte al Curții de compturi.

Demisia baronului Bienert a fost așteptată și n'a surprins pe nimeni. Cel mult a surprins graba cu care a fost rezolvită criza ministerială. Se credea că i-se va lăsa baronului Bienert timpul să încerce a se înțelege cu partidul creștin-social și a-l recâștiga pentru majoritatea guvernamentală. Pe semne, însă, consfăturile ce le-a avut cu principele Liechtenstein, șeful partidului creștin-social, l-au convins că acest partid resimte prea adânc înfrângerea sa electorală decât să se înhame din nou la carul — puțin simpatic — al guvernului.

Declarațiile din urmă ale principelui Liechtenstein, care proclamă cel mai crâncen războiu împotriva liberalilor germani, a accelerat hotărîrea baronului Bienert, determinându-l să-și prezinte demisia,

putere, cu acelaș entuziasm, cu acelaș suflet nou și nevinovat. Să reîncepem delicioasele momente ale visării și bățăilor de inimă ale primului nostru amor. După ce ne-au încântat ochii albaștri sau negri, încante-ne ochii verzi și căprui. Să ne oprim la haltele întremătoare ale sufletului nostru, și să ne închipuim apoi că o pornim la drum pentru întâia oară. Să rîdem și să plângem din nou, ca în prima noastră tinerețe, visând la ochii iubiți, la atingerea mînușitei albe și mici, la glasul moale și cald. Să reîncepem de zeci de ori, cu aceeași sinceritate, starea sufletească pe care Goethe a zugrăvit-o așa de bine în versurile:

Himmelhoch janzhend
Zum Tode betrübt...

În acest caz ne-am simți reîntinerind de zeci de ori, am reînverzi și reînflori ca copacii pe cari îi piznuim; sufletul nostru ar fi veșnic setos de poezie, și inima și mintea, veșnic calde, juvenile, entuziasete. Adevărul acesta îl simt instinctiv poezii și artiștii, pe cari mulți îi condamnă pentru că iubesc prea des și cu prea multă exaltare. Dar bine, ei sunt singurii în armonie cu legile naturii în această privință, căci sufletul lor le șoptește că a iubi des și cu aceeași sinceritate, înseamnă a reîntineri tot de atâtea ori, a-și reîmprospăta provizia de poezie și de inspirație. Și observați, cât de reci și de aspre devin producțiile poezilor și artiștilor cari au încetat de-a iubi!... Inspirația lor se evaporază ca esența subtilă de flori din flacoanele de parfum destupate. Ei nu mai găsesc calea inimei, ci se usucă și mor...

„De aceea, să iubim des și mereu, și nu vom

fără a mai încerca înjgheburile unei majorități guvernamentale.

Baronul Bienert n'a prezentat, însă, Maj. Sale demisia întregului cabinet, ci numai demisia sa personală ca președinte al consiliului de miniștri. Și astfel nici baronul Gautsch n'a fost însărcinat decât cu înlocuirea președintelui de consiliu. Ceilalți miniștri rămân la locurile lor. Se schimbă deci numai președintele cabinetului.

Cauzele cari au provocat demisia baronului Bienert sunt prea cunoscute. Dissolvarea parlamentului austriac a fost o consecință a obstrucției Cehilor, cari au pornit o înversunată luptă parlamentară împotriva guvernului, după ce tratativele de împăcare între Cehii și Germanii din Boemia n'au reușit.

Alegerile din urmă, deși au slăbit partidul creștin-social, au întărit celelalte partide guvernamentale, așa că baronul Bienert ar fi dispus și în noul Reichsrath de-o considerabilă majoritate, — dacă partidul creștin-social n'ar fi proclamat față de guvern politica mâinei libere. Nereușind Bienert să-și reasigure cooperarea acestui partid, se impunea de la sine ca guvernul să câștige cooperarea unui alt partid. Și cum acest partid nu putea fi decât partidul Cehilor, cari nutresc o deosebită antipatie împotriva baronului Bienert, dintru început era indicată schimbarea șefului guvernului.

Noul ministru-președinte baronul Gautsch are deci însărcinarea de-a mijloci înțelegerea dintre Germanii și Cehii și a alcătui o nouă majoritate parlamentară chiar fără concursul partidului creștin-social.

Firește, înțelegerea aceasta națională nu se poate face de pe o zi pe alta. Astfel misiunea baronului Bienert deocamdată are să se mărginească la alcătuirea unei majorități cu concursul fracțiunilor cehe, care să voteze guvernului „necesitățile i-

mai simți anii apăsându-ne cu atâta putere pe umeri, și nici nu vom lua seama că cerul vieții noastre se întunecă pe zi ce trece; căci soarele iubirei noi ar risipi norii livizi pe cari vremea îi îngrămădește deasupra capetelor noastre, și ne-ar încălzi, și ne-ar înăurea cu o neîntreruptă tinerețe....”

Dar vaporeșul se oprește la Suresnes. Toată lumea debarează — și faptul acesta mă desparte de vecinii mei de călătorie. Mă opresc pe malul Senei și îi urmăresc lung cum se pierd în pădurea de plopi de peste pod. Ceesurile sunt patru după amiază. Soarele e la apogeul lui. Fluviul e liniștit ca o oglindă; țărnișii lui par de smaragd. Și am rătăcit până la amurg pe malurile înflorite ale Senei, și tot ocolind vilele și grădinile îmbalsamate din Suresnes, m'am simțit mai gânditor, mai melancolic ca ori când. În sufletul meu cuvintele străinului se săpaseră adânc. Și în ochii mei, vedem fără încetare, grațioasa siluetă de femeie, și chipul ei palid și delicat, cum se apleca deasupra parapetului, ca să privească în apele scânteietoare de raze ale Senei.

Paris, Iunie.

nexorabile”: bugetul și reformele militare, înlesnind astfel reluarea tratativelor de împăcare a divergențelor naționale din Boemia.

Noul ministru-președinte va avea de învins mari greutăți. Deși presa cehă salută numirea baronului Gautsch cu multă simpatie și nu se declară fără rezerve împotriva unei cooperări cu celelalte partide guvernamentale, trebuie să se ție seama de partidele germane. Cehii cu greu vor renunța la cererile lor din trecut: reprezentarea lor în cabinet prin trei miniștri și introducerea limbii oficiale boeme în Boemia.

În cercurile politice cehe se și afirmă că deocamdată baronul Gautsch nici nu se gândește la alcătuirea unui guvern de coaliție, în care să fie reprezentate și fracțiunile guvernamentale mai mici, ci va tinde înainte de toate la crearea unui cabinet provizoriu. În cursul verii, baronul Gautsch va relua cu concursul mareșalului Boemiei, principele Thun, acțiunea de împăcare în Boemia, iar la toamnă va prezenta partidelor un program pentru alcătuirea unui guvern de coaliție. Cercurile politice din Boemia, atât cele germane cât și cele cehe, sunt convinse că această acțiune are acum mai multe șanse de izbândă, mai ales dacă se va începe cu rezolvirea chestiunii limbii oficiale a autorităților autonome (în care chestiune controversele sunt foarte neînsemnate), așa încât la primăvară s'ar putea alcătui noul guvern al coaliției, cu concursul partidelor germane, al Cehilor și al Polonilor.

Singura piedecă serioasă în calea acestor planuri ar fi numai partidul creștin-social, care — în scopul recăștigării popularității pierdute — poate va trece în opoziție hotărâtă, pornind lupta împotriva guvernului chiar acum, după deschiderea noului Reichsrath.

Între proiectele de legi ale căror votare se așteaptă dela Reichsrath locul întâi îl ocupă chestiunea băncii comune și reformele militare. Chestiuni de cari creștin-socialii vor putea să profite pentru întărirea poziției lor.

Zilele viitoare vor fi hotărâtoare și pentru soarta cabinetului Gautsch. Noul ministru-președinte va începe tratativele cu șefii deosebitelor partide chiar în cursul acestor zile și dela rezultatul acestor consfătuiri depinde desfășurarea crizei nouă.

Austriacus.

Audiența lui Gautsch.

Viena, 27 Iunie. „Monitorul oficial” va publica în numărul de Joi autografele imperiale prin cari se primește demisia baronului Bienert și se numește în locul lui baronul Gautsch.

Baronul Gautsch a fost primit azi în audiență de Maj. Sa și a primit definitiv însărcinarea de-a alcătui noul cabinet. Toți vechii miniștri rămân. În locul miniștrilor demisionați Weisskirchner și Glombinsky nu se vor numi alți miniștri.

România în politica danubială și balcanică.

În „Revue des Deux Mondes”, d. René-Pinon, publică un studiu asupra rolului pe care îl are azi România în politica danubiană și balcanică.

Studiul e împărțit în cinci capitole: în cel dintâi se arată problemele pe cari le ridică configurația geografică a României; în cel de al doilea se stabilește că România e o forță de care popoarele balcanice trebuie să ție seamă; cel de al treilea tratează despre năzuințele populare, cari ar fi pentru o „Românie mare”; în cel de al patrulea se arată progresle pe cari le-a făcut țara de treizeci de ani încoace; în sfârșit cel de al cincelea năzuiește o apropiere româno-franceză.

D. René Pinon începe cu constatarea că știrea lansată anul trecut despre o înțelegere militară turco-română a avut darul să lumineze opinia publică asupra situației adevărate a Românilor față de problemele din Orientul european.

În Europa, știrea a căzut ca o bombă și a dat loc, în presă, la discuții pasionate. În Franța, ea a scandalizat opinia publică. Pentru totă lumea, ea a fost parcă o relevare a progreselor făcute de România și a forței pe care ea o reprezintă.

D. René Pinon vede lucrul sub altă lumină. În starea actuală a relațiilor politice din țările balcanice, spune dânsul, o înțelegere turco-română și, la nevoie, o cooperare militară, este în logica intereselor.

Aceasta vrea să demonstreze d-sa în cele cinci capitole ale studiului său, indiferent dacă convenția este sau nu scrisă.

Românii au supraviețuit tuturor condițiilor nefavorabile din trecut, și-au salvat limba și individualitatea, pentru a fi azi o naționalitate vi-guroasă, plină de sevă, mândră în tinerețea sa regăsită și de viitorul pe care îl speră.

România caută să fie astăzi de sine stătătoare și toate alianțele, toate prieteniile sale, atitudinea sa politică în crizele ce ar putea-o bântui, nu vor fi inspirate decât din considerația intereselor sale naționale.

Ea e favorizată în această năzuință de situația sa geografică. Dunărea o desparte de Bulgaria și de Serbia, servindu-i astfel ca frontieră, dar și ca un punct militar, căci cu toate tratatele de neutralitate, în caz de război România ar putea închide fluviul cu tunurile și torpilorele sale. Prin Dobrogea, România, are o fereastră deschisă spre Marea Neagră și, de aci, spre Mediterana. Prin portul său Constanța, ea e direct amestecată în echilibrul balcanic și în viitorul imperiului otoman. Prosperitatea României depinzând de libertatea Bosforului și a Dardanelor, România nu poate fi desinteresată în chestia strămtorilor care implică ansamblul chestiei Orientului.

Pe de altă parte, prin configurația sa geografică, prin lungile sale hotare, România are o mulțime de vecini, deci eventualitatea multor conflicte. Ea e și un fel de tampon între câmpiile rusești și Carpații austro-ungari, așa că într'un război între Austria și Rusia, România n'ar putea rămâne indiferentă.

Strânsă între Rusia slavă și Bulgaria slavă, ea are obligația vitală să fie cu ochii deschiși pentru a preîntîmpina primejdii ce ar rezulta pentru dânsa din această situație.

Experiențele amare din trecut au învățat, însă, pe România cum să-și păstreze independența. Ea și-a creiat o așa situație ca să nu se teamă nici de Rusia, nici de Bulgaria.

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai săzute mobila de Székely și Bóti fabricanți de Marosvásárhely lipsă la: mobile în Piața Széchenyi-tér 47.

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă plătire în rate lunare fără nici o urcare de preț. — — —

— Mare asortiment în trusouri pentru mirese. —

La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat.

Astăzi, Rusia n'ar mai putea viola teritoriul românesc, cum a făcut-o în trecut și în orice conflict dunărean sau balcanic, puterile vor trebui să ție seama de România și de armata sa.

E neîndoios, constată mai departe d. Pinon, că Rusia și Bulgaria, prin afinitățile de rasă, prin religia și interesele lor comune, sunt primejdioase pentru România. Ea a trebuit deci să caute mijlocul de a face față unei eventualități amenințătoare și n'a putut face alta decât să se înțeleagă cu Austro-Ungaria, care, fiind rivala Rusiei în Balcani, are același interes ca și România.

De aici vine înțelegerea militară care s'a încheiat în 1891 între Austria și România și care prevede că, în cazul unei agresiuni rusești, armata austriacă își vor da ajutor mutual.

Prin faptul că plenipotențiarul din Berlin au interpus Dobrogea între Rusia și Bulgaria, ei au împins România spre Austro-Ungaria și au făcut-o în chip firesc santinela înaintată a triplei alianțe în fața slavismului.

Dar echilibrul în Orient nu poate conta fără de Turcia. Despărțită de România prin Bulgaria, Turcia n'are de ce se teme de cea dintâi, dar are cuvânt să se teamă de ambițiunile celei de a doua. Prin urmare e firesc ca ea să caute să se înțeleagă cu România, care e interesată în a înfrâna nerăbdarea Bulgariei și în a opri un mers al Rusiei spre Constantinopol.

România nu poate lăsa să se rupă echilibrul stabilit pentru că și-ar aduce sie-și pagube. Dacă bunăoară, Bulgaria ar avea o victorie asupra Turciei, ea ar căuta să-și realizeze visul „marei Bulgarii” și prin aceasta ar pune România în stare de inferioritate. România s'ar găsi înăbușită între două mari imperii slave și ar avea cuvânt să se teamă că i-s'ar lua Dobrogea, care e principală sa arteră de viață.

Este deci, de crezut că sub o formă oarecare Turcia și România au ajuns la o înțelegere în vederea cazului unei agresiuni bulgare și că, în caz de război lucrurile se vor petrece ca și când convenția ar fi scrisă.

Deci, Rusia și Bulgaria au îndrumat România spre Austro-Ungaria și implicit, spre tripla alianță și spre Turcia.

Față cu convenția austro-română, Rusia e legată de mâni; față cu convenția — chiar nescrisă — turco-română, Bulgaria e paralizată și, indirect, paralizează și pe Rusia.

Imperiul moscovit cunoaște așa de bine această stare de lucruri că el însuși a intervenit la Sofia ca să fie domolită agitația bulgarilor, cari reproșau regelui Ferdinand că nu s'au folosit de dezordinea în care s'a găsit Turcia în 1908 și în 1909 ca s'o atace. De altfel știrea cu convenția turco-română a fost publicată de un ziar parizian tocmai în momentul când fierberea în Bulgaria atinsese paroxismul și ea a fost ca un duș de apă rece, i-a calmat îndată, așa că s'ar putea crede că ea a emanat din cercuri interesante să justifice atitudinea rezervată a regelui Ferdinand.

De altfel, atitudinea României în politica balcanică rămâne consecventă cu interesele sale naționale. Ea face alianțele cari îi convin și cum îi convin.

Sărbări culturale în Bucovina.

Seria reprezentațiilor teatrale începute cu „Apus de soare” s'a continuat sâmbătă cu „Viforul”. Viforul este partea cea mai dramatică și mai bogată în acțiune din întreaga trilogie. Dl Liciu, are în rolul lui Ștefăniță o creație splendidă, care ni-l'a arătat din nou în toată puterea talentului său extraordinar. Alături de el amintim pe Nottara în rolul lui Luca Arbore, pe A. Romanescu în rolul Dolgei, pe O. Bârsan pe rolul Oanei, pe Tina Barbu în rolul Tanei, pe I. Petrescu în rolul năprasnicului Cărăbăț și pe C. Belcot în rolul lui Mogărdici.

Autorul a asistat și la reprezentația Viforului fiind sgomotos aplaudat de public după fiecare act. Viforul a făcut o impresie copleșitoare asupra publicului.

După reprezentație ministrul a fost oaspele Soc. p. cult. și lit. luând masa dimpreună cu membrii din Bucovina în restaurantul național, unde a rămas până târziu. De mult nu s'a văzut adunată atâta lume românească și de mult n'a domnit un entuziasm mai curat și mai înălțător ca în aceste zile închinare vieții sufletești. A doua zi cu acceleratul Berlin dl Delavrancea a părăsit capitala Bucovinei însoțit fiind la gară de membrii comitetului Dr. Pușcariu și Tofan, de consulul general al României Georgescu, secretarul Gallin și mai mulți studenți. Despărțirea de Bucovineni a fost foarte cordială. Duminecă după masă s'a reprezentat în fața școlărimii din întreaga țară piesa Apus de soare. Seara s'a încheiat trilogia cu Luceafărul. După actul al doilea comitetul societății a prezentat doamnelor din trupă buchete de flori: un splendid buchet de trandafiri roși dnei A. Romanescu, câte un buchet trei T. Barbu, dnei O. Bârsan, M. Antonescu, drei A. Mihailescu, O. Placa, Lunescu și dnei Georgian.

Înceind reprezentațiile trilogiei s'a început seria cu piesele maestrului Caragiale: Luni s'a dat Scrisoarea pierdută cu Nottara ca Tipătescu, Romaneasca în Zoc, Liciu în cetățeanul turmentat, Petrescu în Trahanache, Belcot în Cațavencu, Antonescu în Brânzovenescu și Duțulescu în Dandanache. Piesa a fost jucată excelent și aplaudată frenetic.

Mărti s'a început spectacolul cu Năpasta, ținând Nottara rolul lui Ion, Petrescu rolul lui Dragomir și Bârsan rolul Anicăi. Jocul artiștilor în deosebi splendida creație a maestrului Nottara a impresionat adânc numerosul public. La finea piesei i-s'a predat dlui Nottara din partea Soc. p. cult. și lit. română în semn de amintire un inel de aur, iar dlui Petrescu un cuțitaș de aur. Spectacolul a luat sfârșit cu comedia „O noapte furtunoasă” în care rolurile principale au fost susținute de I. Petrescu (Titircă), Georgian (Nae Ipingscu), Liciu (Rică), Romanescu (Veta), Mihailescu (Zița) și Atanasescu (Chiriac).

Miercuri dimineață a plecat dl Nottara, care urma să joace Joi la Pitești. A fost însoțit la gară de un reprezentant al comitetului și de mai mulți studenți. Dl Nottara era foarte mulțumit și ne-a autorizat să spunem Românilor din Bucovina mulțămitele sale pentru dragostea cu care l-au îmbrățișat.

Ultima reprezentație s'a dat Miercuri cu comedia franceză Nepoftitul în traducerea lui Al. Brătescu-Voinăști. În această comedie fină și plină de situații de haz dl Liciu are un rol, care i-a ilesnit să puie iarăși în lumină deplină toată puterea talentului său. El a fost toată seara în rolul titular obiectul unor ovații sgomotoase. Pe lângă el amintim pe V. Antonescu, Duțulescu, Belcot, dna Antonescu, Bârsan și d-șoara Mihailescu.

La finea piesei i-s'a predat dlui Liciu din partea Soc. p. cult. un baston de aur; alte daruri au fost date dnlor Antonescu și Belcot. În tim-

pul acesta s'a revărsat din Loje o adevărată ploaie de flori, care a acoperit pe iubiții artiști. Publicul s'a sculat în picioare și a aplaudat minute deardindul fără a se mișca din loc. A fost cel mai mișcător moment din întreaga serie de sărbători neuitate pe cari din inițiativa comitetului Soc. ni-le-a hărăzit dl Liciu deși obosit a spus două anecdote: Sâmburele de Basarabescu și Herșcu la teatru de Speranță, cari au provocat un ris, care părea că nu se mai sfârșește. Publicul nu se mișca din loc, așteptând ca să mai urmeze ceva. Dar se sfârșise... și acesta a fost momentul cel mai dureros. În grădina restaurantului național, unde se adunase toată lumea regreta, că zilele de sărbătoare s'au încheiat și va mai trebui să așteptăm mult până să putem saluta din nou în mijlocul nostru pe acești iubiți oaspeți.

Joi dimineață cu trenul de 10 trupa a plecat la Suceava. Pe peronul gării se adunase multă lume românească ca să-și ia rămas bun dela trupă.

Erau de față: reprezentanții comitetului societății: Tudor Stefanelli, Sextil Pușcariu, V. Gheorghiu, George Tofan, Vasile Jemna, reprezentanții tuturor societăților studențești și alt public român, îndeosebi doamne și domnișoare. Doamnele și domnișoarele din trupă au primit frumoase buchete, cele mai multe vecinic tânăra stea a scenei române dna A. Romanescu, care în acest moment de despărțire părea mai încântătoare ca oricând. În sfârșit, clipa dureroasă a despărțirii sosește. În uralele nesfârșite ale celor ce rămân îndărăpt trenul se pune în mișcare răpindu-ne pe cei ce în puține zile au știut să câștige toată dragostea și venerația noastră. Câțiva din cei prezenți sar în tren ca să-i însoțească cel puțin până la proxima stațiune: Grădina Publică. Joi seara s'a dat în Suceava Nepoftitul, Vineri se va reprezenta Noaptea furtunoasă, apoi trupa va da câte o reprezentație în Sirete (Sâmbătă), Storojineț (Duminecă), Rădăuți (Luni), Humor (Mărti), Câmpulung (Miercuri). „F. Pop.”

Apostolie culturală.

Bursierii societății noastre teatrale, cunoscuții noștri artiști Ionel Crișan și Ștefan Mărcuș, pornesc și anul acesta într'un turneu artistic în cele mai depărtate centre românești.

Sub conducerea dlui Aurel P. Bănuțiu, directorul artistic al societății noastre teatrale, bursierii noștri vor cutriera ținuturile românești, unde străbate mai cu greu arta românească, contribuind la întărirea credinței în viitorul unui neam care își encerește nume și pe acest tărâm neglijat.

Nu e nevoie să mai stăruim asupra nuncii de apostoli culturali ai acestei trupe mici, cu nu e nevoie nici să îndemnăm publicul nostru să sprijinească aceste manifestații românești, — cei înțelegători și dornici de înaintare vor primi și altfel cu brațele deschise pe cei ce vin în numele culturii românești.

Despre noul turneu primim următoarele avizuri:

Oradea-Mare.

Comitetul filial al societății pentru fondul de teatru român din Oradea-mare are onoarea să vă invite la reprezentațiunea teatrală ce o va da domnul Aurel P. Bănuțiu, cu o trupă de diletanți și cu concursul binevoitor al artiștilor Ionel Crișan și Ștefan Mărcuș, Duminecă, 9 Iulie st. n. 1911 în sala cea mare dela „Kereskedelmi Csarnok”.

Dentist in Cluj.

NAGY JENŐ

„specialist pentru dinți artificiali fără pod în”

CLUJ-KOLOZSVÁR.

(La capătul străzii Jókai, în casa proprie.)

Pune dinți și cu plătire în rate pelângă garanță de 10 ani.

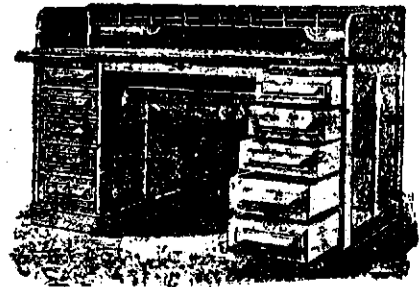
Dentist in Cluj.

Fabrica de tâmplărie

instalată cu putere de mașini

ERŐS VICTOR FIAI
din Marosvásárhely, Régikorház-utca 3.

Pregătește **mobiliere complete** pentru locuințe, birouri, magazine, farmacii, biserici și școale după model în orice sti **Mobilier american** pentru birouri și sipete cu stro-ruri pentru acte se pregătesc la comandă și în diferite calități, precum se vede și din desemn.

Inceputul la orele 8^{1/2} seara. Prețul de intrare: Pentru familie 10 cor., pentru persoană 5 cor. Venitul curat este destinat pentru fondul de teatru. Suprasolvirile se primesc cu mulțămintă la adresa domnului Ioachim Marta, funcț. al băncii „Bihoreana” și se vor publica.

După reprezentațiune urmează dans.

Beiuș.

Aurel P. Bănuț, directorul artistic al societății pentru fond. de teatru român, însoțit de d-șoarele Aurelia și Eugenia Popa Radu, d-șoara Voileanu și de artiștii Const. Calmuschi și Ionel Crișan, în turneul contemplat pentru nordul Ungariei, va da în Beiuș Duminecă la 2 Iulie seara o reprezentațiune teatrală împreună cu declamațiuni și cântări.

Se vor juca piesele: „Bucătăreasa”, comedie într'un act localizată din nemțește de Dr. Sebastian Stanca și „Jertfa” dramă într'un act de Miclescu, eventual comedia în 2 acte „Unica fiică”.

E de dorit, ca inteligența română din loc și provincie să profite de plăcuta ocaziune de a putea vedea și gusta arta română prezentându-se în număr cât de mare. Și fiind zi de Duminecă îi este dată posibilitatea îndeosebi și preoțimei dela sate, ca să iee parte la această manifestațiune culturală.

E de dorit ca și țărănimea să ia parte; e de datoria preoțimei a-i invita și aduce cu sine.

Din România.

Adunarea societății „Transilvania.” Duminecă s'a ținut în București adunarea generală anuală a societății „Transilvania” pentru ajutorul studenților și elevilor meseriași români de peste munți. S'au cetit și aprobat rapoartele comitetului și al comisiei cenzorilor. Societatea dispune astăzi de un capital de 241744 lei.

În urmă s'a ales comitetul pe anul 1911 președinte I. Bianu, vice-președinte P. Gârboviceanu și Gr. Angelo, casier N. Galea, secretar G. Popa Liseanu; membri G. Bogdan-Duică, I. Cliniciu, C. Roman, G. Teciu, V. Orghidan și Ștef. Pop. În comisiunea cenzorilor au fost aleși Al. Miclescu, Anr. Pop, O. Lugoșanu, Dr. Emil Pop și D. Furnică.

Noul buget s'a ridicat la cifra de 14.010 lei.

*

Angajarea soldaților la munca câmpului. — Pentru a lămuri chestiunea acordării concediilor de vară, ce sunt a se da oamenilor, în scop de a contribui la munca agricolă, ministerul de război a dat următoarea circulară:

1. Afară de oamenii ce se trimit pentru aprovizionarea paielei, corpurile nu mai pot trimite, ca în trecut, din oficiu, oameni ca să lucreze silvit la particulari;

2. Comandanții de corp sunt însă autorizați de a întocmi liste de oameni, cari, de buna lor voie, ar dori să se angajeze a lucra cu plată la particulari.

Acești oameni vor fi lăsați în concediu pe serii.

Agricultorii (proprietarii sau arendașii), pot adresa ofertele comandanților de corp, cari vor pune aceste oferte în vederea celor ce au exprimat dorința de a se angaja la lucru și dacă ofertele convin oamenilor, comandanții de corpuri pot trata cu agricultorii pentru angajarea lor.

Plata oferită pentru ziua de lucru se va da atât oamenilor.

Corpurile vor cere dela agricultori ofertă înosebită pentru plata reparației îmbrăcămintei.

Comandanții de corp vor lua toate măsurile pentru ca trupa să fie bine îngrijită și bine hrănită.

*

Măsuri împotriva holerei. Asia Mică fiind contaminată de holeră, s'au luat următoarele

măsuri pentru călătorii și proveniențele din acea țară:

1. Intrarea în țară a călătorilor și proveniențelor din Asia-Mică se va face numai pe apă prin porturile Constanța și Sulina, iar pe uscat prin Galați, Giurgiu și Turnu-măgurele; toate celelalte puncte de intrare în țară sunt închise pentru acești călători și proveniențe;

2. Rufele murdare vor fi desinfectate;

3. Călătorii veniți din Asia-Mică vor fi supuși la domiciliul lor, la o supraveghiere medicală de 5 zile, socotite dela data sosirii lor;

4. Nu se permite intrarea în țară a cetelor de lucrători și emigranți din Asia-Mică;

5. Produsele alimentare de origine animală, în stare proaspătă, legumele verzi și fructele proaspete sunt prohibite.

Teatru în Beiuș.

Beiuș, 24 Iunie.

În săracăcioasa noastră mișcare culturală trece ca un rar eveniment, când putem înregistra că în cutare sau cutare oraș s'a dat o reprezentațiune teatrală. Lumea românească în cele mai multe centre este obicinuită să dea puțină importanță chestiilor de ordin cultural. La noi în Beiuș însă e în repede creștere un curent foarte sănătos, pe urma căruia ne-am ales cu o activitate culturală vrednică de luare aminte.

Diletanții noștri în scurtul interval de șase luni au aranjat 3 reprezentațiuni teatrale, jucând 6 piese de conținut instructiv și distractiv. Făcând critica acestor începuturi modeste, ca nu poate fi decât favorabilă atât celor ce osteneșc și stau în fruntea secției, cât și celor ce grăbesc să răsplătească oboseala și munca tinerei noastre trupe de diletanți.

Că diletanții dovedesc pricepere pentru jocul de scenă ni-o spune marele public care a grăbit la reprezentațiunea din 24 Iunie, într'un număr așa de mare, încât sala spațioasă a redutei orașenești de data sta s'a dovedit neîncăpătoare.

Nu s'a făcut reclamă multă, nici invitații speciale și totuși câteva afișe au fost suficiente să stârnească interes în public față de manifestațiunile frumoase din aceia seară. Fiecare dă bucurios banul său, când știe că în schimb se alege cu o mângâiere sufletească.

Sala a fost prefăcută în o adevărată expoziție de țesături. Pe toți păreții atârnav ștergere admirabil țesute, în fund o casă țărănească împodobită frumos. Întreg aranjamentul tradează gustul artistic fin al d-nei Livia Dr. Cosma, care merită recunoștința noastră pentru oboseala depusă în serviciul unei cauze până aci la noi neglijate.

Reprezentația s'a început cu piesa lui d. Tătaru „Așa a fost să fie”. Badea Ion (Florian Mese), om bogat are o fată pe Ileana (d-șoara Irina Clintoc), care e îndrăgostită de Sandu (Gheorghe Ciunga) om sărac dar de treabă, fecior din sat. Tatăl fetei nici nu vrea s'audă de această dragoste. Mama (d-șoara Lucreția Mihăițiu) e de partea fetei. Între badea Ion și Sandu se face un schimb de vorbe aspre în casa preotului Sandu se hotărăște să plece din sat, dar trece pe la Ileana și-i ia rămas bun. Ileana îi face propunerea să se sinucidă ambii, decât să se despartă. În clipa catastrofei intervine fratele Ilenei (Gheorghe Cosma) care stăruie pe lângă tatăl său să îl lase pe Ileana cu dragostea ei. Vine la badea Ion și unchiul lui Sandu moș Gheorghe (Ion Papp Tamaș) bătrân slab, neputincios și-i face muștrări că Sandu pleacă, numai de răul lui. Vorbele bătrânului impresionează adânc pe bogatul Ion, care dă binecuvântare fiilor.

Piesă slăbuță fără ori ce acțiune, a fost cu toate acestea jucată atât de bine încât toate defectele ei au fost înlăturate.

Debutanții, amintind aici și pe comicul neîntrecut Ioan Cosma, au fost răsplățiți de public cu aplauze prelungi.

Urmează „Brăulețul” jucat de fetițele Mărioara Cinchița, Margareta Chidioșan, Eufemia Crainic, Stela Cosma, Cornelia Dupe, Gabriela Lazar, Irina Popa, Tulia Roman și Elvira Siman îmbrăcate în costum de pădureancă.

Pe o clipă ca într'un cinematograf vedeam înainte-mi toate șezătoarele de azi iarnă, din Arad cu tot farmecul lor. Înțeleg acum mai bine entuziasmul și căldura cu care erau descrise aceste șezători. O rază lină a străbătut de-acolo și la noi. La apariția pe scenă a fetițelor, publicul sub vraja portului și a jocului admirabil a izbucit într'un ropot de aplauze. A fost chemată la rampă d-șoara Florica Crișan, care jucase din Arad, și de acolo a introdus la noi jocurile românești. Pentru interesul cald dovedit cu acest prilej îi suntem recunoscători.

„Nevasta lui Cerceluș” a avut efect mare, jucată cu multă pricepere. Gică Cerceluș, (Ghiță Cosma) mare craidon, trage pe sfoară pe șeful său Codin (Gheorghe Ciunga) căruia îi scrie nu odată că nu poate veni la birou din pricina nevaste-sii, căreia i-se rupe când un picior când amândouă, când i-se fracturează brațele. Vine la birou și nevasta lui Cerceluș (d-șoara Florica Crișan) sănătoasă, să-și caute bărbatul. Mitică Ionescu (Cornel Neagu) și Nae Georgescu (Aurel Cristea) colegii de birou ai lui Cerceluș și împreună cu șeful caută să-i joace o farsă, care să-l vindece pe Cerceluș de ștrengării. Cerceluș vine la birou. abătut. Nevasta-sa e ascunsă în o chilie lângă birou. Incepe a povesti o întâmplare despre o nouă nenorocire și când se credea că a isbutit să iasă din încurcătură, deodată răsar nevastă-sa. Ce se potrece, încurcăturile ce urmează un produs ilaritate generală. Mitică, un zeflemist bun, îl face pe Cerceluș să-și piardă sărita. În sfârșit Cerceluș, ca să scape de torturile colegilor săi, recurge la un truc, bea bicarbonat și se prefacă că a luat venin. Toți caută să-l convingă, că n'a fost nimic serios, și că toate îi sunt iertate. Cerceluș izbucnește într'un ris omeric, că a isbutit să-i tragă pe sfoară și de data asta.

Jocurile au fost perfecte. Ciunga a fost neîntrecut, actor desăvârșit. Foarte bine, au fost d-șoara, Florica Crișan și Cornel Neagu. Nu mai puțin Aurel Cristea și Gheorghe Mese, omul necăjit, care de un an caută să i-se rezolve o cerere.

După reprezentație atât Doamnei Livia Dr. Cosma cât și debutanților li-s'au făcut mari ovații.

Senin.

Biserica românească din Viena.

În ziarul „Doljul” din Craiova, d. Dr. Lazar Popoviciu, unul dintre conducătorii coloniei vieneze, publică următoarele informațiuni despre biserica românească din Viena și mișcarea vienezei:

„De vre-o patru ani s'a constituit în Viena, o puternică societate pentru clădirea unei biserici creștine ortodoxe, dat fiind faptul că în Capitala Austriei trăiesc mai bine de 2000 de Români, dintre cari foarte mulți intelectuali, profesioniști, meseriași și studenți, se simțea încă de mult timp, trebuința unei biserici cu adevărat românească.

Societatea are un număr considerabil de membrii cari plătesc, cotizațiuni dela 2 coroane la 5000 de coroane anual. Din sumele acestea, se întreține deocamdată, o capelă și o bibliotecă poporală în Löwel strasse 8 din Viena. Serviciul religios la capelă se face gratuit de către cucernicul preot d-rul Cioban și deși lăcașul ei este prea puțin încăpător, totuși nu e Duminecă și sărbătoare când să nu ia parte sute de români.

În aceiași capelă, preotul Dr. Cioban, predă micilor fii ai Românilor aflători în Viena, ca-chismul în limba maternă și în felul acesta, evi-

Suspensorii, bandage și ochelari

Mașini de tuns, brice, foarfeci, ochiane, zwickeri, ochelari, baro- și termometre, suspensorii, aparate de inhalat, totfelul de specialități de gumă elastică, PRINTEMPS cel mai perfect prezervativ femeiesc cu 4 cor., se poate căpăta exclusiv numai la firma:

Dobos Sámuel

din Temesvár-Józsefváros,
(Timișoara-Josefin)
Hunyadi és Miszits-u. sarkán.

dent, se înlătură orice pericol de pierderea limbii ori a naționalității tinerilor români, printre mulții, prea mulții străini din împestrigata capitală a Austriei.

Până a nu se înființa capela, toți românii creștini-ortodoxi din Viena erau nevoiți să meargă la biserica grecească. Ori acolo slujba se oficia în grecește, iar catechismul în nemțește: — faptul din urmă mai ales prezintă o primejdie, pentru cei 90—100 de copii români, fiindcă erau amenințați să-și piardă credința și chiar limba. Se întâmpla adeseori, și asta constituia un rău și mai mare, ca mulți dintre Români din Viena neavând nici un sprijin moral în mijlocul lor, să se lase amăgiți de propagandiștii catolici, și să treacă la credința acestora.

Acest îngrijitor fapt a fost observat de intelectualii români din Viena și atunci au luat deciziunea de-a înființa societatea ortodoxă, pentru clădirea unei biserici.

S'au primit până acum numeroase donațiuni, dar nu-s de ajuns.

Dupăce vom clădi biserica — a spus d. Dr. Lazar Popovici — din banii cari ne-or prisosi, vom înființa un internat pentru cei două sute de studenți români aflători în Viena și o bibliotecă.

Toate acestea se vor întreține din fondurile bisericii; ceva și mai mult, studenții lipsiți de mijloace vor fi primiți ca bursieri la Internat, și cu chipul acesta, nădăjduim să atragem pe cei dubioși cari ar înclina de nevoe spre catolicism.

În definitiv avem de gând să creiem în preajma bisericii un centru românesc, o parohie a noastră, unde să fie reprezentate laolaltă, credința, idealul, cultura și tradițiunile românești.

Nu voim să ne pierdem printre celelalte națiuni din Viena, ci dimpotrivă să ne afirmăm puternic, cu o conștiință națională temeinică, servind și de frumoasă pildă celor cari vor veni în urma noastră.

Năzuim deci ca în orașul unde s'a luminat marele apostol și redeșteptător al Neamului, Gheorghe Șincai, să fim și noi în viitor luminătorii celor de acasă. Nu ne ajung banii pe cari i-am strâns până — acum — dar nu ne descurajăm.

Nădăjduim, că frații noștri din România liberă ne vor ajuta, și cu credința aceasta mă aflu în mijlocul d-voastră.

La noi nu există o bucurie mai mare, decât aceea pe care o simțim în urma unui serviciu ce l-am adus cauzei naționale; și pentru ea, să avem bucuria aceasta, fiecare din noi vă asigur, e în stare să facă jertfe și mai mari și să-și ia obligațiuni cu mult mai anevoioase.”

Din străinătate.

Criza cabinetului francez. Reintorcându-se din Rouen, președintele Fallières a primit eri formal demisia cabinetului Monis. Încă înainte de a avea o întâlnire cu premierul, care zace mereu bolnav, în locuința acestuia din urmă. Monis a recomandat președintelui republicii să încredințeze formarea noului cabinet lui Caillaux, ministrul de finanțe.

Pe frontul politic n'a apărut până acum nici un augur defavorabil formării cabinetului Caillaux care probabil se va prezenta în cameră chiar Joi sau Viñerea viitoare. Caillaux însă condiționează primirea misiunii încredințate, de sprijinul șefilor majorității republicane, și la caz că-i va reuși să-i câștige pentru sine, în noul cabinet va intra Delcassé ca ministru de marină, iar Cruppi dela externe va trece în ministerul de justiție Alături de el se amintește și numele lui Millerand.

După părerea ziarelor parisiene noul cabinet va fi format în chipul următor: Caillaux va primi și portofoliul de interne, Cruppi cel de justiție, Etienne cel de război, la externe senatorul De Selve și alături de ei, celelalte portofolii se vor împărți între Poincaré, Bourgeois și Dechanel.

Albanezii și puterile. Capii Albanезilor răsculați, adunați la Gratch, în Albania, au trimis lui Sir Edw Grey, ministrul de externe al Angliei, un memoriu, cu rugăciune să-l aducă la cunoștința Puterilor.

Ei arată că nu sunt dușmani Constituției și că s'au lăpădat bucuroși de privilegiile vechi, cumpărate prin jertfa sângelui lor pentru împărțire. Dar au crezut că prin Constituție vor căpăta libertățile de cari se bucură popoarele apusene. Garda albaneză a lui Abduh Hamid, deși ar fi putut zădărnici revoluția, a stat liniștită, deci a dat cel mai puternic sprijin refomatorilor.

Se plâng că sistemul electoral e numai în folosul Turcilor și că Albanезilor nu li-se îngăduie învățământ în limba strămoșească

Se plâng că pe Albania, țara cea mai săracă din Turcia, au pus dări la fel cu cele din alte părți bogate.

Se plâng că li-s'au luat arme scunpe fără nici o despăgubire și că desarmarea a fost o pedeapsă, nu o măsură de ordine.

Arată că n'au nădăjduit să birue cu puștile lor de sistem vechiu soldați viteji înarmați cu cele mai nouă arme; dar au voit să tragă luarea aminte a Europei asupra nedreptății ce li-se face.

Regele Bulgariei — democrat. Din Tîrnova se anunță: Duminecă, regele și regina au participat la un garden-party organizat în onoarea lor și a membrilor Marci Sobranii.

Suveranul, foarte bine dispus, s'a întreținut cu mai multe persoane, — îndeosebi cu doi deputați din uniunea țărănească. Aceștia din urmă i-au expus situația agriculturii în țară, atrăgându-i atenția asupra neajunsurilor de cari suferă pătura rurală, din pricina lipsei de legislațiuni de ocrotire contra exploatării arendășești și a cămătarilor.

Monarhul s'a interesat, dela mai toți accia cu cari a convorbit, de impresia produsă de incidentul dela deschiderea Constituantei.

Întreținându-se apoi cu grupul format de miniștri, regele, vorbind cu glas tare, ca să fie auzit și de deputații din apropiere, — a dat a înțelege, că nu pune un preț deosebit pe mărirea prerogativelor sale. El nu ține cu tot dinadinsul ca noul proiect de Constituție, îndeosebi articolul 17 — cel privitor la drepturile Suveranului de a încheia tratate secrete — să treacă nemodificat prin Adunare.

Guvernul, de astfel, și așa părea decis să aducă schimbări textului incriminat, spre a apăra astfel Coroana de imputări și atacuri nemeritate.

Convocare.

Onorații membrii ai despărțământului XII, „Alba-Iulia” al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, precum și toți sprijinitorii ei, prin aceasta sunt invitați la

Adunarea generală ordinară

ce se va ținea în 7 Iulie 1911 (st. n.) la 2 ore p. m. în biserica gr. cat. din Dumitra, pe lângă următorul

PROGRAM.

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului despre activitatea sa.
3. Raportul casierului.
4. Alegerea comisiunilor:
  - a) pentru cenzurarea raportului comitetului,
  - b) pentru cenzurarea raportului casierului,
  - c) pentru înscrierea de membrii.
5. Prelegere populară.
6. Raportul comisiunilor alese sub p. 4.
7. Eventuale propuneri.
8. Închiderea adunării.

Cercetarea în corpore a expoziției de industria casnică și participarea la producțiunea teatrală a pruncilor școlari.

Alba-Iulia în 20 Iunie 1911.

Ioan Teculescu,
director.

Enea P. Bota,
secretar.

NB. Acestui despărțământ aparțin următoarele orașe șisate: Alba-Iulia, Ampoita, Bărbant, Berghin, Bucerdea-vinoasă, Cârna, Chișfaleu, Ciugud, Coșlar, Craiova, Cricău, Drâmbar, Dumitra, Feneș, Galați, Galtiu, Găureni, Henig, Hăpria, Ighiel, Ighiu, Inuri, Limba, Meș, Oarda-de-jos, Oarda-de-sus, Păclisa, Petrâneni, Poiana, Presaca, Sântimbru, Șard, Șeușa, Straja, Teuți, Tibru, Totoiu, Trimpoele, Valea dosului și Zlatna.

INFORMAȚII.

A R A D, 27 Iunie n. 1911.

— **Buletin metereologic.** Institutul metereologic anunță schimbarea vremii, cu ploii și vânturi reci. Prognoza generală e: Neconstant, furturi, ceaure. Temperatura la amiazi a fost de 25 3/4° Celsius.

— **Turneul d-nei și d-lui Z. Bărsanu la noi.** Iubiții noștri artiști, doamna Olimpia Bărsanu și dl Z. Bărsanu sunt în turneu artistic pria centrișoarele noastre. Vestea asta va produce desigur mare bucurie, căci talentații purtători ai graiului românesc, vor atinge în trecerea lor aproape toate colțurile noastre. Primim următorul program:

In Sibiu au fost două reprezentații, Duminecă și Luni.

In Blaj iese azi, și mâine Miercuri 14/27 și 15/28.

In Seliște va fi Vineri și Sâmbătă în 17/30 și în 18/1.

In Alba-Iulia, va fi Duminecă în 19/2.

In Orăștie, va fi între 20/3 și 24/7.

In Lipova, Duminecă și Luni 26/9 și 27/10.

In Oravița, Vineri, Sâmbătă și Duminecă, 1/14, 2/15 și 3/16 Iulie.

— **Protopopiatul din Banat-Comloș.** În ședința Consistorului diecezan de astăzi s'a hotărât să se deschidă concurs pentru ocuparea postului de protopop al Banat-Comloșului.

— **Examenul de maturitate la gimnaziul din Brașov,** s'a terminat Sâmbătă după amiazi. Calculul foarte bine l'au obținut 6 candidați, calculul bine 13, iar maturi au fost declarați 18. La emandarea examenului la toamnă din câte un obiect au fost relegați 12 candidați, iar 3 la repetarea examenului după un an.

Calculul general foarte bine l'au obținut: Constantin Bodea, Valeriu L. Bologa, Platon R. R. Coțoiu, Ioan Goia, Ioan Pleșa și Ioan Tâmpăniariu. Calculul bine: Nicolae Baboie, Ioan Băbuțiu, Ioan Biro, Rom. Coțoiu, Ilie Cristea, Iosif Morgenstern, Ioan Onițiu, Pavel Opriș, Ioan I. Petcu, Ioan Popa, G. Ign. Popescu, Mircea I. Prișcu, I. H. Rusu. Maturi au fost declarați: Aurel Băcilă, Alex. Brotea, Dion. Bucur, Emil Căpitan, Ioan Doican, Sim. Vid. Felea, Vasilie Gan, Ioan Jurcă, Vasile Motora, Vasile Papuc, Aurel Pascu, Iosif Pop, Victor Pop, Ioan Prună, Eugen Savu, Dumitru Secărea, Andreiu Streza, Silviu G. Teșoșu.

Examenul, care a durat 6 zile, a fost prezidat de dl asesor conzistorial Mateiu Voileanu, iar guvernul a fost reprezentat prin dl director gimnazial Kalkbrenner.

— **Examene.** Din Tinca ni-se scrie: Examenul școlii române din Tinca s'a ținut în 24 Iunie, fiind de față și un frumos public românesc. Examenul a produs o bucurie nespuse de mare

Atelier optic. Isvor vrednic
de încredere și ieftin pen-
tru orice cumpărături

Dobó Albert, Kolozsvár,

Giuvaergiu. Mátyás király-tér 15.

Fosta prăvălie HUSZNIK.

Își recomandă magazinul său bine asortat cu ciornice de fabricație renumită. Mare asortiment de juvaere din aur, argint, briliante și obiecte din argint veritabil de China, cum și în articole optice.

în inimile ascultătorilor prin răspunsurile minunate ale băieților. Pentru acest examen minunat, rugăm pe bunul Dumnezeu să ajute bravului învățător, Gheorghe Achimaș de a depune cu băieții multe examene de acestea. *Un ascultător.*

— **Holera în Ungaria.** Cu toate măsurile preventive luate de autorități, holera a trecut hotarele țării și apare în diferite puncte luându-și victimele cu sine și împrăștiind groaza în toate părțile. În Budapesta a murit o fetiță care abia se toborise din tren în gara de Ost. Copila venea din America împreună cu mama ei. Fecaliile victimei au fost transpuse institutului de bacteriologie, unde s'a constatat că a suferit în urma bolii de hol. Un deputat din Kanizsa zice de asemenea între simptome suspecte, cari lasă să se ghicească holera, căci abia întors din Triest unde a asistat la aruncarea pe apă a celui din urmă Dreadnought, de unde s'a întors bolnav. În Triest au avut loc de asemenea două decese de holera importantă din America și de pe coastele italiene.

— **Doctor utruisque juris.** Din Cluj ni-se scrie: O rară promoțiune a avut loc Sâmbătă în aula Universității din Cluj; dl Liviu I. Dan a fost promovat la gradul de doctor juris utruisque făcând cu succes bun atât riguroazele din științele juridice cât și riguroazele din științele politice.

— **Nou avocat român.** Din Tîrgul-Mureșului ni-se scrie: Dl Dr. Ioan Sabo, un tânăr român din Sălaj, a trecut cu succes bun examenul de avocat înaintea comisiei din Tîrgul-Mureșului. Felicitările noastre!

— **Hartă oprită.** Ministrul de interne a oprit intrarea în țară a hărții G. Freytag și Berndt din Viena. Motivul este foarte însemnat: numiții domni au îndrăznit să-și facă harta lor după naționalitățile locuitorilor în Ungaria. La noi nu-i ertat să se știe că există și astfel de neamuri.

— **Solferino.** Se anunță din Solferino că în 24 Iunie s'a aranjat în localitate o festivitate în amintirea luptei întâmplare acolo în anul 1859. Consutul austro-ungar a depus o coroană pe mormântul eroilor îngropați acolo într-o groapă comună. Câți români morți pentru steagul împăratului, vor dormi în acel pământ frățesc al Italiei.

— **Jubileul de 50 de ani al unei reuniuni.** Reuniunea română de lectură din Năsăud invită cu toată dragostea pe membrii săi precum și pe toți sprijinitorii și binevoitorii acesteia la adunarea sa generală jubilară semicentenară care se va ține Sâmbătă în 1 Iulie 1911 st. n. la orele 7 $\frac{1}{2}$ seara în localul casinei din Năsăud (Hotel „Rahova”) cu următoarea programă: 1. Deschiderea adunării prin președinte. 2. Propunerea comitetului pentru înființarea unei „Case Naționale”. 3. Propunerea comitetului pentru înființarea unei bibliotecii în cadrele reuniunii de lectură. 4. Conferință: „Reprivire istorică asupra trecutului Casinei”. Conferențiar Dr. Nestor Șimon.
Năsăud, la 20 Iunie 1911. Pentru comitet: Dr. Alexiu Davidu, președinte, Emil Tișca, secretar.

— **Ravagiile ploilor în România.** Din Iași se anunță: Zilnic sosesc la prefectura județului rapoartele administratorilor de plăși asupra ravagiilor făcute de ploile ce-au căzut în timpul din urmă.

Ploile torențiale au fost însoțite în mare parte de grindină în mărimea oului de porumb care a cauzat stricăciuni mari semănăturilor, apăsând ogoare și incendiând semănăturile dela. Așa numai pe moșia Dumesti au stricat 50 hect. popușoi, 50 hect. orz, 50 hect. vâș, 50 hect. miu și 200 hect. fână.

Pagubele nu se pot preciza încă, dar sunt foarte mari.

De asemenea din cauza apelor mari s'au rupt cecururile iazurilor de pe moșiile Dumesti, Păușesti și altele, cari unindu-se cu apa Bahluiului au revărsat, inundând semănăturile.

Comunicația între satele de pe aceste moșii este întreruptă din cauza că au rupt podurile. Drumurile de pe coaste au fost rupte de ploii și unele milite cu pământ. Șoseli petruite au fost rupte de curentul apei, așa că va trebui mult timp pentru a se restabili comunicația.

Pe moșia Obrijeni, grindina a cauzat mari

pagube arendașului Isac Schönfeld, precum și țărănilor.

O parte din semănăturile arendașului Schönfeld erau asigurate, ale țărănilor însă nu, așa că dezastrul e din cele mai triste.

Șesul dintre Jijia și Prut este complet inundat și ambele râuri amenință cu revărsarea.

— **Comoara Incașilor.** Iar se vorbește de comoara Incașilor, pe care guvernul Perului ar fi pe cale de a o descoperi. Arheologii localnici și chiar străini cred că poporul Mayas ar fi avut pe la 5000 în. de Cristos civilizația foarte înaintată. În tinterime din acea vreme s'ar fi aflat mumi și lucruri puse în morminte, cari dovedesc starea înaintată a culturai.

Între aceste e o statuă zise „Del Muerte”, a mortului, care dovedește cea mai desăvârșită cunoaștere a anatomiei și totodată dibăcie nespūsă a artistului. E de lemn, tare ca abanosul. E înaltă de aproape 6 picioare. Sub pielea sbăreită vezi mușchii și tendoanele. În mâini are un arc de aramă, cu coardă și săgeată. Au aflat, zice-se, că dacă vor pune statuă unde a găsit-o în timpul cuceririi lui Pizzari și vor slobozi areul, săgeata se va înfige tocmai unde e îngropată comoara.

Arheologii din Peru cred că în Europa au adus civilizația oameni din America și că ruinele scandinave ar fi dela aceia (!!) Poate că vor să spuie că Atlanții vechi locuiau în America de mijloc.

— **Un articol al lui Wagner.** Celebrul compozitor Richard Wagner îndemnat de sufletul său mereu răsvrătit, nu numai în muzică ci și în celelalte manifestații ale sale, a comis prin anii 49 la un ziar din Drezda un articol revoluționar pentru care l-au dat în judecată. Compozitorul însă a crezut că e mai bine să decline responsabilitatea de autor, și s'a refugiat peste hotare, până când s'a prescris sentința tribunalului. Un ziar socialist din Berlin a reprodus câteva luni în urmă acest articol și procurorul a și înhățat pe redactorul ziarului, recomandându-l tribunalului să-l interneze la penitențiar, pentru un restimp de patru luni, spunând că aceeaș soartă l-ar fi așteptat și pe Wagner, dacă n'ar fi fugit din bună vreme dinaintea pedepsei lui. Tribunalul a fost mai cuminte și a achitat pe inculpat, crezând că n'ar fi consult să incaseze el martirajul ce-i competența Wagner.

— **O spargere rentabilă.** În marele magazin de juvaere al lui Nerier și fiul din Potsdam au pătruns Duminecă noaptea niște spărgători și au furat toate lucrurile ce le-au găsit la îndemână. Spargerea s'a făcut prin păretele prăvăliei din apropiere care zăcea goală și tot pe aci au fost transportate lucrurile în valoare de mai multe sute de mii de franci. După toate aparențele această spargere a fost pregătită de vreme îndelungată și se pare a fi amestecat în afacere și vre-unul dintre foștii impiegați ai magazinului.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I în fața palatului administrativ (comitatului)

Spre organizarea meseriașilor și comercianților români.

Rugămintea către obștea noastră.

În lipsa unui birou de informațiuni bine organizat și în lipsa organizării temeinice a meseriașilor și comercianților noștri, nu odată ne găsim în imposibilitatea de a putea da îndrumările și răspunsurile la nenumăratele întrebări, ce ni se adresează din diferitele părți în întreg de-cursul timpului.

Spre a preîntâmpina măcar și numai în parte acest neajuns, am crezut a aduce un bun serviciu eazui, dacă în legătură cu datele despre statul meseriașilor noștri, vom da în corpul raportului nostru general (Anuar), ce intenționăm a-l scoate în tipar și a publica eventual și pe altă cale și date privitoare la numeroșii noștri comercianți, mari și mici, răsfirați prin orașele și comunele mai de seamă.

Spre a putea ajunge cu mai multă ușurință

la scopul descris, îndrăsnim a apela, în legătură cu rugămintea noastră din 25 Maiu 1911, la obștea intelectualilor noștri (preoți, învățători, notari, etc.) de pretutindenea să binevoiască a conșcrie pe toți comercianții și meseriașii noștri din partea locului și anume cu numele și cu indicarea branșei de meserie, respective comerț, timpul deschiderii stabilimentului propriu, numărul calfelor, al învățăceilor și al celui alt personal aplicat la întreprindere. De mare preț ar fi, dacă s'ar nota și capitalul aproximativ investit în întreprindere. Cu o cale s'ar putea arăta: dacă în eutare localitate se simte lipsa de meseriași, comercianți, căreumari, antreprenori peste tot.

Ostenelile și modestele cheltuieli, pe cari căturării noștri le-ar jertfi cu adunarea și expedierea la adresa noastră a datelor de sus, ar afla deplină răsplătă în marele câștig ce s'ar aduce meseriașilor și comercianților români, a căror bunăstare și înflorire stă în strânsă legătură cu întărirea noastră peste tot.

Datele adresate prezidentului subseris, rugăm a ni-se trimite în termen de 30 zile.

Sibiu, 23 Iunie 1911.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, ca comitet central executiv al tuturor Reuniunilor de meseriași.

Vic. Tordășianu,
prezident.

Stefan Duca,
notar.

ECONOMIE.

Insemnătatea economică a cooperativelor.

I.

Ori care organizație, care lucrează pentru desrobirea economică a clasei în serviciul căreia s'a pus, ne prezintă deosebite arme de luptă, al căror succes depinde de felul cum sunt aplicate și conduse.

Fiind sistemul cooperativ unul din cel mai răspândit ni-se impune o datorie să cunoaștem mai de aproape avantajile ce ne oferă, atât ce privește răspândirea lui, cât și mai ales pentru combaterea adversarilor acestui sistem și concentrându-le toate laolaltă să ne putem da seama ce putere ne stă la dispoziție.

În primul loc găsim la însoțirile de credit sătești două mari avantagii ce privesc depunerile și creditul.

Aproape întreaga populație a noastră trăiește la țară. Prin faptul că avem bănci populare la sate, oferim ocazia ori căruia țaran să-și depună prisosul de bani spre păstrare, să nu-și ia refugiul la ciorap sau la alte obiceiuri cunoscute. De multe ori să întâmplă, că din cauza depărtărilor, țărani noștri așteaptă vremea, când pot aduna o sumă mai mare de bani, care să o ducă apoi la banca din oraș spre păstrare. În această vreme însă ispita bate la ușă și cu nădejdea că se vor pune iar la loc să risipește agoniseala. În chipul acesta să pierd sume enorme de bani sau rămân nefructificate.

E drept că avem bănci pe la orașe, dar acestea nu ajung pentru trebuințele economice ale țărănilor.

Înlesnirile ce ni-le dă aceste însoțiri din apropierea noastră, ajută la promovarea spiritului de cruțare, care cultivat prin prelegeri și școli de conducătorii poporului, poate aduce mari foloase.

Mai ales pentru micii deponenți, îndemnul acestora au o deosebită importanță.

O mare parte din depuneri, adunate cu multă sudoare, ajunge în păstrare pe la bancheri sau societăți cu o conducere slabă sau de o soliditate problematică. Asupra solidității acestor bănci, țaranul nu e informat, ba în zilele noastre chiar intelectuali întâmpină greutăți la controlarea bilanțului și de foarte multe ori s'a întâmplat, că falimentul acestor case a ruinat economiceste sate întregi.

La cooperative și mai cu seamă la cele cu responsabilitate nelimitată, după cum am amintit și cu altă ocazie, cazurile acestea dacă nu sunt escluse, dar se întâmplă rar, pentru că pretenziunile creditorilor sunt garantate de averea membrilor și cazurile când această avere n'a ajuns la acoperirea tuturor pretenziunilor se pot număra pe degete.

Pe lângă siguranță și comoditate, cooperati-
vele pot oferi mai multe avantagii și cu privire
la fructificarea depunerilor, deoarece n'au atâtea
spese de administrație ca alte societăți.

Din aceleași motive și creditul ce-l dă mem-
brilor poate fi cu mult mai ieftin, ca la societă-
țile pe acții. Cercul de activitate al unei tovără-
șii e mic, oamenii se cunosc foarte bine, atât
ce privește starea materială cât și caracterul. Un
econom dacă are lipsă de parale nu trebuie să a-
lunge pela notari după acte de avere, sau după
recomandății pe la bărbați de încredere și agenți,
cari cer pentru serviciile lor taxe enorme, ci
merge la însoțirea de credit unde e membru și și
ridică fără multă așteptare suma ce i-să poate
acorda după garanția ce oferă. În astfel de îm-
prejurări se economisesc bani, timp și alergă-
tură.

Mai departe faptul că la cooperative, ori se
credit ce se votează trebuie controlat pentru ce
scopuri se întrebunțează și numai acelor per-
soane li-se dă credit, cari îl întrebunțează rațio-
nal, înlesnește acțiunea de despovorare, care este
cea mai principală în lupta pentru desrobirea
economică.

Chiar la cumpărările de pământ, (un lucru
de mare însemnătate în viața noastră economică),
cooperativele pot veni în ajutor și mai iute și mai
rațional.

Neținerea termenelor de plată, protestele, cari
la alte societăți aduc atâtea pagube țărănimii,
la cooperative nu sunt ținute așa strict, pentru că
conducătorii acestor tovarășii știu, că banii după
muncă și produse nu se pot încasa așa de regu-
lat cum să încasează de pildă lefurile.

Pe lângă acestea, legăturile ce au cooperati-
vele, pot chiar la țară să mijlocească ori ce fel de
afaceri de bancă.

Tovărășiile pentru cumpărarea în comun ne
prezintă alte avantagii. Prin faptul, că se cum-
pără totdeauna cantități mari de articole, cari
se plătesc cu bani gata, rezultă că membrii unei
astfel de cooperative pot primi articolul necesar
cu un preț cu mult mai mic ca alții, pentru că
tovărășia nu caută să facă afaceri bune, ci să
ajute pe membrii ei, mulțumindu-se cu un profit
mai modest.

La astfel de cantități mari de marfă să cruța
nu numai la cheltuielile de transport, dar și la
timp.

Mai departe asupra calității unui articol se
poate face mai ușor controlul, dacă să comandă
în mare, decât dacă să cumpără în mic, pentru
că speșele de control d. e. la îngrășămintele che-
mice sau nutreț, se împart pe mai multe per-
soane.

În caz când tovarășia e în legătură cu o
centrală de cumpărare și vânzare în comun, a-
ceasta garantează pentru calitatea articolelor,
pentru că controlul să face de ea pentru mai multe
cooperative deodată.

Intemeindu-se astfel de cooperative la sate,
cu vremea și agricultura ia o dezvoltare mai fru-
moasă, pentru că agricultorii văd foloasele ce a-
duc d. e. îngrășămintele chimice, mașinile, unele
soiuri de sămânțe etc.

Se mărește producțiunea și să îmbunătățește
calitatea produselor.

Obiceiul ce unele cooperative l-a adoptat, ca
anume plata articolelor comandate să se facă ime-
diat și în bani gata, a avut o mare influință edu-
cativă asupra țărănimii. S'au dat la rînduială,
nu numai în raporturile cu tovarășia, ci și cu
alți oameni și astfel au ajuns să se țină independen-
denți.

I. Enescu.

BIBLIOGRAFII.

A apărut și se găsește de vânzare la
librăria «Tribuna» cu prețul de 50 bani :

«Ce e Tribuna zilelor noastre» de
Octavian Goga.

Cuprinsul broșurii e:

1. Noua harță și urzitorii ei.
2. Adevărații «proprietari» ai «Tribunei».
3. Un paradox frivol: Tovărășia «Tri-
buna» — Mangra.
4. Tabu.
5. Rostul scriitorilor în «politică».
6. Două mentalități: Budapesta — Bucu-
rești.
7. Prin noi înșine.
8. Adevăruri.
9. Scrisoare deschisă către dl dr. A. Vaida.

Se află de vânzare la Librăria «Tribunei» urmă-
toarele cărți:

Din «Biblioteca Minerva», (numărul cu 30 bani)
au apărut:

Nr. 103. Pescarul și sufletul său de Oscar
Wilde, traducere de D. Anghel.

Nr. 104. Inimă de mamă, nuvelă de I. Cio-
cârlan.

Nr. 105. Succesul în viață, de Emilie Tailler.

Nr. 106. Maistrul Adam Calabrezul, de Al. Du-
mas-Tatăl,

Nr. 107. Grecia de Azi, volumul I. de Eduard
About.

Nr. 108. Grecia de azi vol. II de Eduard A-
bout.

Nr. 109. Doamna Elzen de Sienkiewitz.

Cu bucurie anunțăm publicului românesc că
cartea *Dicționarul sănătății sau doctorul de casă*
al d-lui Dr. V. Bianu a fost premiată de Aca-
demia Română cu premiul Năsturel de 4000 lei.
Cartea aceasta folositoare peste 800 pagini să nu
lipsească din nici o casă românească. Se mai
află câteva exemplare de vânzare la Librăria Tri-
bunei din Arad. Bucata se vinde cu cor. 14 plus
72 fil. porto.

Poșta Administrației.

Alexiu Ardelean, Beiuș. Am primit 14 cor.
abon. pe sem. I. 1911.

x Spectacol în piața Szabadság. Ceea ce aș-
teaptă publicul, deja de mult, va sosi zilele aceste.
Firme lucrate artistic, vitrine, cari vor forma pentru
Arad raritate, vor împodobi sucursala fabricii de ghete
anatomice Moskovits. Deja se poate observa, că nu
s'au făcut înzădar jertfele cele multe, căci publicul
cumpără pe zi ce merge tot mai multe ghete Mos-
kovits.

REISZ
MIKSA
fabrică de
MOBILE
în
Oradea-mare-Nagyvárad
Galea Rákoczi-ut No 14.
(Lângă Apolo).

Leon Tolstoi.

45

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

— Nu ești supărat pe mine? se adresă căpitanului
Timokin. Înțelegi... serviciul... e greu... nu te poți stă-
pâni... Și dacă mi-se întâmplă câte odată să injur, apoi
de multe ori îmi cer iertare... A fost foarte mulțumit...
m'a felicitat... Și spune dlui Dolohow că n'am să-l uit...
Apropos, se poartă bine?

— E foarte corect în sarviciu, Excelență, dar ca-
racterul lui...

— Ei?... ce-i cu caracterul lui?

— Odată e inteligent, bun, odată e o bestie sălba-
tecă. Știți, în Polonia era cât pe aci să omoare un
jidan?

— Da, da, da... trebuie însă să ai răbdare cu tinărul
acesta care e nenorocit... Are relațiuni foarte înalte...
Să fii, îngăduitor.

— La poruncă, Excelență, răspuse căpitanul.

Generalul îl căută apoi pe Dolohow printre rînduri
și se opri lângă el, zicând:

— La cel dintâi prilej îți vei redobândi epoleții.

Dolohow nu răspuse nimic, ci-l privi numai cu
aceea...expresie ironică a gurei.

Buna dispoziție se strecurase și în inimile soldați-
lor. Compania înaintă cu voioșie. Soldații auziseră că
generalul dăduse porunca să li-se ofere din partea sa
un pahar de vutcă. În toate părțile vocile lor se în-
crucisau.

— Dar cine-i ăla de spunea că Kutuzow e chior?
— Hei! hei! vede mai bine decât tine. Dacă ai ști
cum mi-a cercetat tălpile dela eisme.

— Și austriacul ce era lângă el, par'că era dat cu
creta, așa de alb era. Un sac de făină, deh!

— Tu erai lângă el; nu cumva l-ai auzit spunând
când începe bătălia?... Că eu am auzit că Bonaparte
e la Brunoff.

— Tare ești prost, mă! Ce să caute Bonaparte aci?
Prusacu se face al dracului și austriacu vrea să'l în-
moaie. După ce l-o înmuia, începe rășboiul cu Bona-
parte.

— Cântăreții în față! se auzi vocea căpitanului.

Vre-o douăzeci de oameni esiră în fața batalionului.
Toboșarul, care da și semnalul cântecului, începu o
melopee trăgănată, ale cărei cuvinte fuseseră com-
puse în Turcia și căreia, acum în Austria, i-se schimbă
numai refrenul. În loc de „Tătucul Kamensky” se spu-
nea „Tătucul Kutuzow”.

Soldații mergeau în pas ușor, după ritmul cân-
tecului.

În clipa aceea Kutuzow trecea în calească, cu suita
sa în urmă. El făcu semn soldaților să-și urmeze mar-
șul lor voios și chipul său arăta mulțumirea, văzând
veselia oamenilor.

Ofițerul de husari, care se strimbăse după comandan-
tul regimentului, se desfăcu din suită și se apropie
de Dolohow care mergea în rînduri.

Gerkoff, așa-l chema pe ofițer, făcuse câtăva
vreme parte din cercul de cheflii al cărui cap fusese
Dolohow, Gerkoff îl reîntâlnise dar pe Dolohow sim-
plu soldat și găsisse de cuviință să-l treacă cu vederea;
dar acum, după cuvintele amabile ale lui Kutuzow, îl
intimpină cu mare prietenie.

— Ah! scumpe amice, ce mai faci? strigă el în mij-
locul cântecelor, silindu-și calul să meargă după pa-
sul companiei.

— Vezi bine ce fac, răspuse cu răceală Dolohow.

— Ei bine, cum îți merge cu superiorii? întrebă
Gerkoff.

— Binișor; sunt oameni de ispravă; dar tu, cum
te-ai strecurat în statul major?

— Sunt atșat...

Și cântecul vesel al soldaților urma să excite în
rînduri un simțământ vesel și vioi.

— Adevărat e că austriacii au fost bătuți? întrebă
Dolohow.

— Așa se zice... dar dracul să-i știe... Ei bine, vino
într'o seară să jucăm un faraon, spuse Gerkoff,

— Nu cumva te-ai îmbogățit?

— Vino.

— Nu face. Am jurat. Atâta vreme cât voi rămă-
nea simplu soldat nu beau și nu joc.

— N'o să dureze multă vreme... după prima afa-
cere...

— Atunci vom vedea.

— În ori ce caz, vino, și dacă ai cumva nevoie de
ceva, noi ăștia dela statul major îți stăm la dispo-
ziție.

Dolohow zîmbi.

— Nu te îngriji de mine, răspuse el. Când am
nevoie de ceva, eu nu cer ci iau cu sala.

— Adio...

— Rămas bun.

(Va urma).

Negustori, industriași, meseriași români.

Ziarul nostru a hotărât publicarea unui tablou statistic al tuturor negustorilor, industriașilor și meseriașilor români din Ungaria.

Adresăm deci, tuturor celor interesați rugămintea să ne comunice cât mai în grabă numele firmei, orașul și strada unde se găsește atelierul sau prăvălia lor.

„TRIBUNA“

POȘTA REDACȚIEI.

Dr. M. B. în S-m. Anunțul nu se poate publica fiind tipărit în tipografie străină.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
„Tribuna“ institut tipografic, Nichin și 1911.

GRUBER DEZSŐ

magazin de pălării și articole de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép,
vis-à-vis cu hotelul »Fészle«

Noutăți în pălării de domni și copii, albituri, cravate și toffelul de articole.

Prețuri solide!

Serviciu conștiințios!

Un candidat de avocat

cu practică, află aplicare din 15 August în cancelaria subscrișului.

Dr. Szabó Béla,
advocat, Oravicabánya.

Se dă în arândă

un local cu prăvălie, trafic și licență

de beuturi spirituoase, se dă în arândă fără întârziere, dar numai unui negustor român.

Circulație bună. Localitatea între Alba-Iulia și Zlatna, pe valea Ampoiului. Amănunte mai complete a se cere dela administrația ziarului »Tribuna«.

Un candidat de avocat

cu practică, află aplicare momentană în cancelaria avocațială a subsemnatului.

Dr. Gheorghe Roxin,
advocat,
Oradea-mare (Nagyvárad).

Casă de vânzare în Sibiu

licență de cârcimă și prăvălie, la loc frecventat, aduce 9%, mărimea curții 1700 metri pătrați, se recer 24.000 coroane.

Mai departe:

Una respective două vile

o vilă olaltă pe »Hallerwiese« parterre cu încăperi parketate, odaie de scaldă, odaie pentru servitoare, entrée, bucătărie, cămară, odaie de spălat rufe etc. Verandă închisă cu sticlă și grădină. — 15 ani liberă de impozite. — Informațiuni se dau: Sibiu, Str. Friedensfelsgasse Nr. 29, sau la dl Liviu Brode, restaurateur Bretterpromenade.

Invenție Nouă.

Invenție Nouă.

Moară de oțel

pentru întrebuițare în economie și acasă, mașină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se învârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de șasă ani, un kilogram pe minut pelângă garanță și se capătă numai într'o mărime.

Prețul 14 coroane.

Face aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și trifoiu, de mână cu puterea ori cu mâna cu puterea ori cu mâna, de aplicat în mașina de îmbătut ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe la

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparat mașini în Nagyvárad, Villanytelep mellett.

LUCZA JÓZSEF

atelier chimic p. curățitul hainelor
Szeged, Laudon-u. 9.

PRIMEȘTE :

vopsirea și curățirea hainelor bărbătești femeiești de copii și preoțești, postav, de mobile, haine de dolu etc. Mai departe primește curățirea penelor de pat, cu mașina prin ce își redobândesc culoarea albă și uscățimea originală și vor fi scutite de praf. Comandele din provincie se eleptuiesc imediat.

KÁDI FERENC

căltunar ortopedic pentru bărbați și femei
Temesvár-Josefstadt, Hunyadi-ut 13.

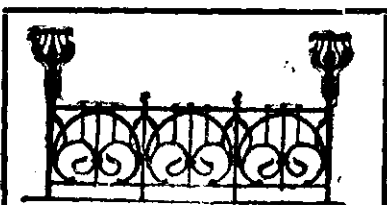
Își recomandă depozitul său bogat asortat cu ghețe p. bărbați, femei și copii

calitatea cea mai bună cum și comande după măsură pelângă prețuri convenabile. Reparațiunile se primesc pelângă prețuri ieftine.

Traian Turturean

lăcătuș artistic și pentru zidiri în Bistrița.

Primește orice lucrări de bransa aceasta precum: strângerea cu fer a zidurilor, pregătirea de porți și garduri de fier, balcoane, trepti, îngrădiri de morminte, cămine și cuptoare etc. executate artistic și prompt. Primește totodată spre efectuare toffelul de reparaturi atingătoare în bransa aceasta pelângă preturi ieftine și serviciu pu actual.

S'a deschis

Arad, Piața Libertății No 18.

Salon de haine bărbătești J. Schneider, Sibiu

Hermannsplatz 8, etagiul I.
Palatul Habermann. (Nagyszeben).

Magazin de mobile

KUNSCH ANTAL

tâmplar de edificii și mobile
NAGYENYED, Rozsa-utca.
(Vis-à-vis de casa comitatului.)

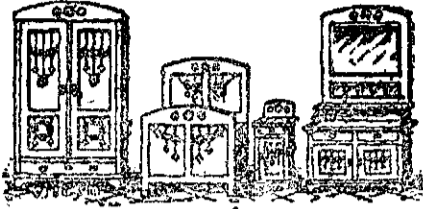

Primește orice lucrări de edificații. Are în depozit aranjamente complete pentru odăi, lucrate în atelierul propriu în cel mai modern stil, dela cele mai ieftine până la cele mai bune, după planuri proprii sau la comandă. — Pentru lucrările mele primesc garanția cea mai extremă. Mare asortiment de mobile de alamă și fier, deasemenea și fotolii.

☉ **Magazin de mobile.** ☉

IOSIF HACKLER

tâmplar de mobile și edificii
LUGOȘ, Strada Făgetului No 91.

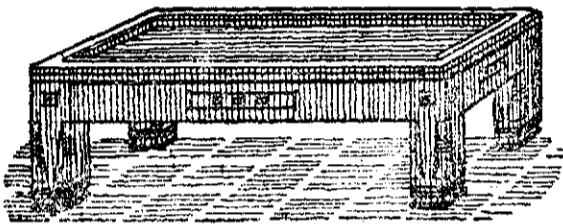
Primesc orice lucrări pentru aranjamente de magazine, birouri și locuințe, deasemenea pentru clădiri, lucrări în cel mai modern stil, pelângă liferare promptă și din material uscat. Desemne și proiecte fac grabnic și gratuit.

— Premiata la expoziție cu medalie de aur. —

H. PÁLLÁN succesor

Styászni József

prima fabrică ardeleană de billarde și timplărie în
Kolozsvár, Dávid Ferenc u. 3.

Primește aranjarea completă a cafenelelor. La cerere trimite instalatorul de billarde și în provincie. — Ține mare asortiment de billarde noi și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată la 1875. — La dorință face și țirg de schimb.

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățător chimic, broderie, și institut pentru spălătul rufelor cu aburi, în
ALBA IULIA - Gyulafehérvár. Széchenyi-u. (lingă biserica călug).

Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și orice lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și vopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

In atenția cumpărătorilor de mobile

le recomand magazinul meu din Arad, strada Fejsze No 6 unde țin în depozit: aranjamentele cele mai moderne, pentru dormitoare, sufragerii și saloane cu prețuri moderate.

Primesc comande în atelier conform cerințelor preliminare și mustrelor ce le servesc publicului. — Condițiile cele mai favorabile.

Cu stimă:

Csatlós András,
măsar și duigher.

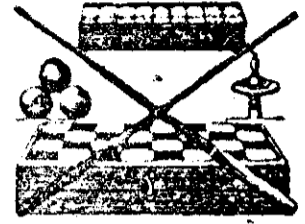
Krämer Károly

strungar

Făgăraș, Apaffy-utca Nr. 2.

Primește spre efectuare și reparare toate lucrurile ce aparțin acestei branșe, și recomandă neguțătorilor dopuri pentru buți, în orice mărime, pregătite din material excelent.

Ține în depozit în abundență mare totfelul de articlii pentru fumători, gherghefuri pentru lucrul de mână etc. etc.

Comandele din provincie se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate.

Obiectecte admirabile.

HALÁSZ P. JÁNOS

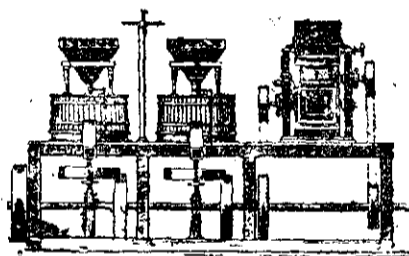
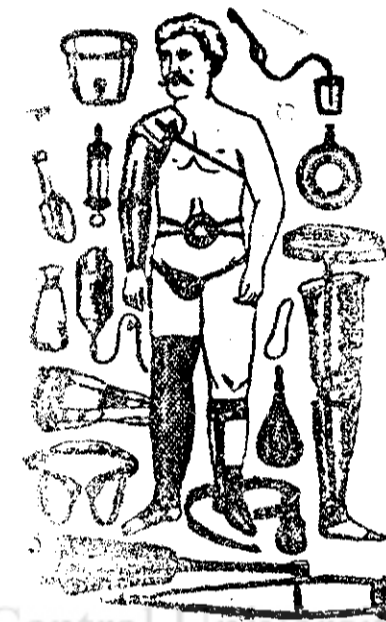
atelier pentru bandage chirurgicale

BUDAPEST IX, Üllői u. 1.

unde se află cu prețurile cele mai convenabile și brevetate

Suspensorii, bandage pentru burtă, picioare și mâini artificiale, ciorapi de cauciuc, benzi pentru îndreptarea staturii (gradehalter), mașini pentru umblat sprijinit, precum și tot felul de articole necesare pentru îngrijirea bolnavilor, preparative de fabricație engleză și americană, irigatoare și injectoare. — — —

Grijiți de adresă.

KÁLNAI S

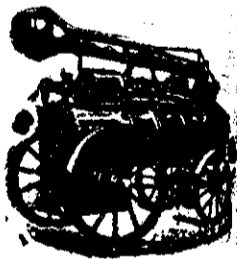
fabrică de motoare și turnătorie de fier
în Murăș-Oșorhei-Marosvásárhely

Motoare cu benzin și olei brut, locomobile motoare absorbitoare de gazuri. Mașini motoare cu benzin automobile pentru arat și imblătit. Primește totfelul de montări pentru mașini, mașini cu aburi, stabilimente industriale și încălzirea cu aburi, precum și executarea a totfelul de aliaje de fier și metale

montarea deplină a morilor

precum și reparări în bransa aceasta.

Garanță deplină, serviciu prompt, prețuri ieftine.

Friderich Schintzel

— fabrică de mezeluri, —

— salăm și cârnățarie —

în Nagyszeben—Hermannstadt
— Jungenwald-strasse No 3. —

Își recomandă diferitele specialități de cârnați de cea mai fină calitate, șunci, salamă, pariser, carneții de hrean și frankfurt, caș de ficat, sarfaladă, etc. Slănină albă și pipărată, unsoare curată de porc.

Liste de prețuri gratuit. Vanzătorii primesc rabat. Comandele din provincie se efectuează prompt, atât la expedicia cu poșta cât și cu trenul.

Max. Ruck, tinichigiu

Sibiu—Nagyszeben, Heidengasse 9

Pregătește în atelierul său cu motor electric totfelul de lucrări p. zidiri, lucrări de tinichea, înfrumșetări, acoperire de biserici și turnuri, lucrări de stacmol turnat pentru ornament, precum și pentru firmei vane de scaldat. în toată mărimea ș.a

Ioan Haag

tăietor de pile

Timișoara-Josefin, Fröbel-u. 48.

Recomandă ferarilor și comercianților
atelierul său de tăiat pile

bine aranjat, unde se pregătesc pile mici
și mari din oțel vărsat de prima calitate ș. a.

Primește spre scobire pile mici și mari
vechi și noi, pelângă prețuri ieftine.

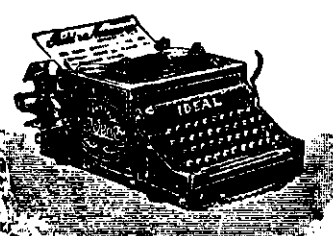
Comandele se execută grabnic și prompt

Mașini de scris

IDEAL și ERICA.

GRAMOFONE

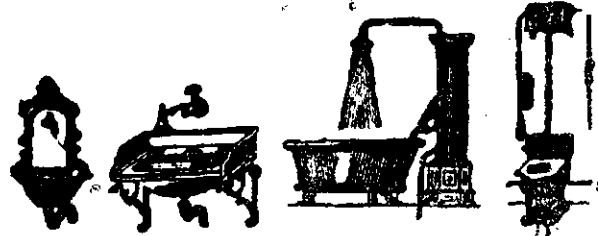
Mașini de cusut VERITAS.

(fabricație proprie) și cele mai solide părți constitutive: panglici
de culoare, hârtie de copiat, ace, plăci etc. se găsesc la mecanicul:

George Barthelmie, Brașov, Weisz Mihály-u. 23.

Cel dintâi și cel mai bine asortat atelier mecanic din Ardeal.
Atelier p. reparat mașini speciale de scris, de orice sistem de-
semenea aparate mecanice fine etc. Școală de scris cu mașina.

Apa- ducte.

Cele doresc apă ducte ieftine să se adreseze la antepriza lui
Pichler Ignátz, Cluj, Szép-u. 1.
cunoscut atât în Budapesta cum și întreagă țara. Telefon Nr. 779.

Primește pelângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de
apă ducte și canalizare trebuincioasă pentru casele, comune, spitale, casărmi
și școli. — Specialist în sondaj. — Primește pe lângă condiții avantajoase
lucrul în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuit.

Angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rânduială a caselor și pen-
tră repararea bazinului closetului. Oferă aparatul pentru clătirea closetelor
noul care nu reclamă spese și de fiecare bucată dă garanția de 3 ani. —

Atelierul de fotografiat

MUSCHALEK

Brașov, Strada Porței No 27 (lângă Fleischer).

Atelier pentru fotografii artistice, tablouri,
grupuri, de copii, moment și genre, foto-
grafii sportive și arhitectice.

Executare de prima calitate la înmărirea de acvarel,
pastel, și platinotipie până la mărimea naturală.

Fotografări afară de atelier și pe orice timp.
Comandele se efectuează repede și prompt.

Th. Schmidt

fabrică de ploiere

Sibiu - Hermannstadt, Reispergasse No 7.

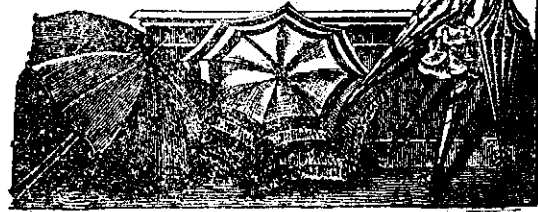
Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele
mai nouă și mai moderne

ploiere-entoutcas

(pt. soare și ploale)
precum și

ploiere

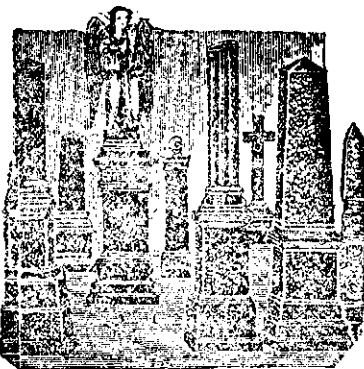
de calitate excelentă
pentru domni și dame.

Comandele se execută prompt și cu punctualitate

Nagy József, sculptor.

Fabrică cu instalații electrice de ori-ce mobile
din marmor, granit, sient
și marmor de labrador în
Brașov—Brassó.

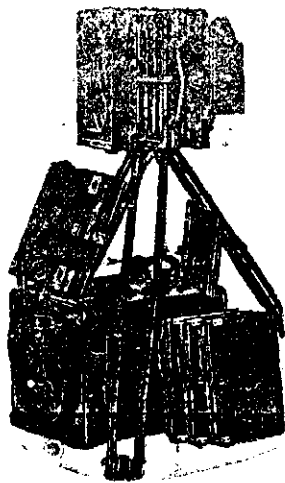

Primește spre efectuare orice
lucrări de sculptură, precum
și pietrii sepulcrăle, mo-
numente, mauzolee din orice
fel de piatră. Comandele se
execută grabnic și conștiințios.

IULIUS TEUTSCH

Droguerie „La soare“ în

Brașov, Strada Claustrului 11.

Mare alegere în ceaiuri fine,
cele mai bune rumuri, prăjituri pentru
ceai, cognac, cafea naturală și prăjită,
precum și esențe franțuzești și germane.
Parfumerie, articole de toaletă, bandaje,
desinfectorii, calii chimice, și vâpseli.

Mare depozit în
aparate de fotografiat
și articole necesare.

Cărți ilustrate cu vederi, ș. a.

Haas = Károly

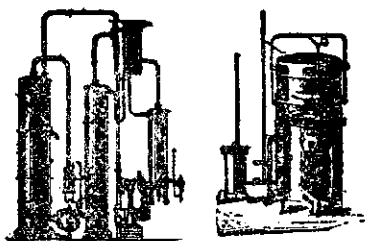
primul armurar și optician din
Szabadka, Egres-u. (Uri Kasinó).

Mare asortiment de
arme și biciclete

de cea mai bună fabricație precum și părțile constitutive ale
acestora. Se primesc pelângă garanția și prețuri moderate tot-
felul de reparaturi de arme de orice soi, mașini de cusut, bici-
clete gramofone, mașini de scris, precum și prefacere armelor
și orice lucrări din acest ram. Serviciu punctual și conștiințios

Friedrich Ohnweiler hărăgar în Szászsebes,
Ulița Petersdorfer Nr. 5.

Primește spre efectuare: instrumente de fabricare de
spirt, cognac, licquer, țuică și instrumente de a condensa
acestea. Mare magazină. Totfelul de instrumente și lucruri
necesare la fabrici. Vase de aramă roșie pentru hoteluri
birturi, instituțiuni etc.

Vase de fierț cafea, vase
de spălat și curățit.

Mai departe primește și
montarea și repararea
fântanelor artificiale pe
lângă prețuri moderate.

Comandele se execută din
material de prima calitate.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru
scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa

sculptori și măiestrii petrari.

Atelierul central
al magazinii: Cluji—Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

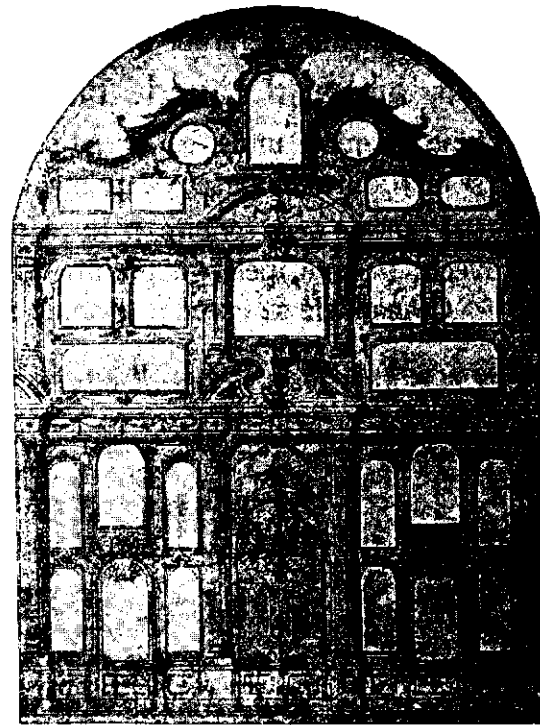
Magazin de pietrii monumentale,
fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit etc.

Biroul central:
Sibiu—Nagyszeben,
Fleischer-gasse 17.

Filiale:
Déva și Nagyvárad.

Schmidt János succesor **Schmidt Ferencz**
institut pentru ridicarea altarelor în
Budapesta, Köbányai-ut 53.

Pregătește: altare, anvoane, cripte, statui sfinte și
întregul aranjament bisericesc, în orice stil, conform
pretenziunilor artistice și pelângă prețuri convenabile.
Se recomandă ca specialist, de München la renovarea alta-
relor vechi. Planuri și cataloage trimite gratuit precum și
primirea muncii o face pe speșele sale proprii.
Prețuri moderate. Condiții favorabile de plată.

„TIMIȘIANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII
SOCIETATE PE ACȚII. FONDATĂ ÎN ANUL 1885.

Centrala în Timișoara-centru
(Belváros) Piața Balázs-tér No 1. (Palatul Mocsonyi).

Filiale în:

Buziaș, Recaș, Ciacova și Delta.

Telefon Centrală Direcțiunea: No 510.

Contabilitatea: No 1149.

Capital propriu 1,500.000 Cor. Depuneri 5,000.000 Cor.

Telefon: Filiala Buziaș Nr. 10.

Telefon: Filiala Recaș Nr. 14.

Telefon: Filiala Ciacova Nr. 16.

Telefon: Filiala Delta Nr. 26.

Primește depuneri spre fructificare, dep
cari eliberează libele. Administrează dep
neri cu casete de economizare.

Plătește deponenților după măr
sumei depuse $4\frac{1}{2}\%$ și 5% inter
fără nici o detragere.

După toate depunerile contribuția (des
de interese o plătește institutul sepa

Depuneri până la 10,000 Coroane, după
casetei se plătesc și fără abdicere.

Escomptează cambii și acoardă cre
cambiale cu acoperire hipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lomb

Acoardă împrumuturi hipotecare pe
de închiriat și pe proprietăți de p